

מועדון גלישה חוברת רכזים תשפ"א

אודות אורטוב – ערכים, מנהיגות וקהילה

מחלקת אורטוב אמונה על ניהול והטמעת הנושא הערכי בבתי הספר של רשת אורט. המחלקה מפתחת ומטמיעה תוכניות, המקדמות את ערכי הליבה של מדינת ישראל, משלבות פדגוגיה, פעילות חווייתית ומנהיגות תלמידים, ומבססות את המעורבות החברתית בבתי הספר. בנוסף מספקת המחלקה הדרכה, מידע ומשאבים, המאפשרים חיבור משמעותי בין פדגוגיה וערכים בפעילויות הבית ספריות: טיולים בסגנון אחר, הכנה לצה"ל וטיפול הסביבה הלימודית. העשייה הערכית מוטמעת בכל רמות החינוך, כשהתכניות מותאמות למגוון בני הנוער.

קידום תהליכים ליצירת אקלים מיטבי מהווה את היסוד המארגן של פעילות המחלקה: התוכניות השונות אותן מפתחת המחלקה, העצמת מנהיגות של מורים ותלמידים, עידוד דיאלוג ושיח מכבד, שיתופי פעולה בין בתי ספר ויצירת מרחב רב תרבותי ברשת אורט - כל אלו הם האבנים מהן נבנה אקלים חינוכי משמעותי, שמאפשר פיתוח אישי וצמיחה לכל חברי קהילת בית הספר.

להיות חלק מרשת

בתי הספר של רשת אורט פרוסים בכל רחבי מדינת ישראל ונותנים מענה איכותי לכל אזרחיה. מחלקת אורטוב פועלת ליצירת חיבורים בין בתי הספר השונים של הרשת תוך יצירת שייכות לרשת אורט. המפגש הבין אישי והווירטואלי של תלמידים מבתי ספר נוספים ברשת מהווה הזדמנות להיכרות עם בני נוער דומים ושונים וליצירת מיזמים חברתיים או אקדמאים תוך שיתוף פעולה ולמידת עמיתים מעצימה ומגביר את תחושת השייכות לבית הספר ולרשת אורט.

מנהיגות מורים ותלמידים

העצמת המורים והתלמידים, השותפים לתוכניות אורטוב, עומדת במרכז העשייה החינוכית של המחלקה. ימי עיון, ליווי והכשרה במתכונות שונות, מעניקים לרכזי התוכניות מבתי ספר כלים וידע להוביל מהלכים ערכיים משמעותיים בבתי הספר ולהצמיח קבוצות של תלמידים ברוח זו. מנהיגות תלמידים בית ספרית וארצית משתלבת בכל אחת מהתוכניות, מתנסה בפיתוח יזמות חברתית ושותפה בקידום התוכנית והובלתה.

יזמות חברתית

מתן כלים ומשאבים לבתי הספר לפתח ולקדם יוזמות בית ספריות, שמותאמות לצרכי הקהילה המקומית. היזמות חברתית הפכה להיות אחת הפלטפורמות הבולטות עבור התלמידים להתנסות במיומנויות של המאה ה-21. החיבור בין העיסוק ביזמות לבין המפגש עם הקהילה תורם לפיתוח והעצמת התלמידים ובו בעת מהדק את הקשר עם סביבת בית ספר ומחזק את המחויבות ההדדית.

תוכן עניינים

4	 <u>אודות התכנית מועדון גלישה".</u>
6	 <u>נהלי עבודה ובעלי תפקידים בתכנית.</u>
9	 <u>תיעוד ושיווק הפעילות בתכנית.</u>
9	 <u>משוב והערכת תלמידים.</u>
10	 <u>מיזם המילה הטובה – מנהיגים שיח אחר.</u>
12	 <u>גאנט שנת – מועדון גלישה תשפ"א.</u>
13	 <u>אתגרים שנתיים.</u>
14	 <u>מפגשים המשותפים - תלמידים ומבוגרים.</u>
15	 <u>מבנה המפגשים המשותפים.</u>
16	 <u>פעילות שאלון עמדות כלפי הגיל השלישי.</u>
17	 <u>הצעה למפגש ראשון – מבוגרים ותלמידים.</u>
19	 <u>מערך לדוגמה – לימוד כלי דיגיטלי – שימושי הווסטאפ.</u>
20	 <u>מתודות נוספות להפעלות במפגשים המשותפים.</u>
21	 <u>פעילויות עם קבוצת המנהיגות - פעילות הכנה – מיזם המילה הטובה.</u>
23	 <u>פעילות שפת גוף ורושם ראשוני.</u>
26	 <u>פעילות תקשורת בינאישית.</u>
28	 <u>מיומנויות ה 121 – מערכי פעילות לתלמידים – משוב ורפלקציה.</u>
29	 <u>אכפתיות ורגישות.</u>
34	 <u>פעילות חשיבה יצירתית.</u>
37	 <u>פעילות לא מגלגלים אחריות -מה אפשר לעשות יותר עבור בני הגיל השלישי?</u>
39	 <u>הצעות נוספות למשחקי גיבוש קבוצה.</u>
47	 <u>פעילות סיכום שנה.</u>
49	 <u>בנק אפליקציות.</u>

אודות התכנית - מועדון גלישה

העולם הדיגיטלי ומרחב הרשתות החברתיות בפרט מהווים מרכיב משמעותי בעולם של בני הנוער, אך רבים מבני הדור המבוגר אינם נגישים אל עולם זה, מה שיוצר פערים ותחושת ניכור שהולכים וגוברים ככל שהטכנולוגיה מתפתחת.

תכנית "מועדון גלישה", מאפשרת ליצור פלטפורמות לקירוב המבוגרים לעולם הדיגיטלי, ובאותה ההזדמנות לבחון יחד עם בני הנוער את היתרונות ואת הדרכים הנבונות להתנהלות בעולם זה. בני הנוער יהפכו למומחים בתחומים שונים בעולם הדיגיטל, ויסייעו לאוכלוסיות רלוונטיות להשתמש במדיום זה באופן יעיל, נגיש וידידותי, שיספק מענה לצרכיהם.

במסגרת התוכנית יטפחו בני הנוער כישורי מנהיגות, הדרכה והובלה, ויצרו קשר משמעותי עם קהילות מסוגים שונים.

ערכי התכנית

מעורבות חברתית
ואזרחית

איכפתיות ואחריות
אישית

תחושה כללית
חיובית בבית הספר

קידום סובלנות כלפי
האחר והשונה

מטרות התכנית

התלמידים
יעסקו בהתנדבות
למען הקהילה
בדגש צמצום
פערים
דיגיטאליים לבני
הגיל השלישי

טיפול יחסי
קרבה בין
התלמידים
אכפתיות כלפי
האחר בחברה
פיתוח יכולות
הקשבה ולימוד
תוך שימוש
ביכולות אישיות

המבוגרים מגיעים
לביה"ס באופן קבוע
ובכך יוצרים חיבור
ביה"ס לקהילה
הנמכת גדר ביה"ס –
יחסי גומלין
המשכיים
ומשמעותיים בין באי
בית הספר לקהילת
היישוב
העצמת חוזקות
אישיות של תלמידים
בתחומים רלוונטיים
לחייכם

היכרות, תמיכה
והיכרות עם בני
הגיל השלישי
הפחתת תחושת
ניכור וסלידה של
צעירים
ממבוגרים
מתן גישה
למבוגרים לעולם
תוכן רלוונטי

הקניית מיומנויות המאה ה-21

משוב ורפלקציה

אכפתיות ורגישות
לאחר

פיתוח חוזקות
אישיות

יוזמה ויצירתיות

נהלי עבודה ובעלי תפקידים בתכנית

- קבוצת מועדון גלישה מורכבת מ-25 תלמידים
- כל קבוצה מלווה רכז מורה מטעם בית הספר
- בכל קבוצה יבחר רכז צעיר שיהיה יד ימינו של הרכז המורה
- ייערכו לפחות 10 מפגשים משותפים של הקבוצה המעורבת של תלמידים-מבוגרים
- ייערכו עוד 5 מפגשים של הרכז/ת עם קבוצת התלמידים
- משתתפי התכנית יעברו הכשרה לקראת כניסתם לתפקיד ובמהלך שנת הפעילות
- על כל רכז/ת להיפגש באופן חודשי עם מנחה אורטוב

בעלי תפקידים בתוכנית

1. רכז/ת התכנית

רכז/ת התכנית אחראי/ת על ניהולה השוטף של התוכנית. תפקידו/ה המרכזי - הובלת קבוצת התלמידים בתוכנית לעמידה ביעדים ובתכנית הפעילות השנתית. הרכז/ת מלווה על ידי צוות אורטוב באופן פרטני ובהשתלמויות ארציות במהלך השנה.

באחריות הרכז:

ניהול וארגון התכנית בבית הספר

- גיבוש תכנית בית ספרית שנתית בהלימה לתכנית הרשתית ועמידה ביעדי התכנית לשנת הפעילות הרלוונטית בבית הספר.
- יצירת שיתופי פעולה עם אנשי מפתח בביה"ס ובקהילה.
- מעקב ודיווח על פעילות התכנית בבית הספר למנחה אורטוב.
- אחריות על פעילות הקבוצה.

ניהול קבוצת המנהיגות

- מיון וגיוס תלמידים לתכנית.
- בניית קבוצה, התהוותה וגיבושה.
- הנחייה וליווי התלמידים בתוכנית במפגשי ההכשרה, שיתקיימו בתוך ומחוץ לבית הספר ובפעילות השוטפת.
- פיתוח מנהיגות תלמידים והעצמה של כל שותפי התוכנית.
- אחריות על מישור, הערכה והוקרת המתנדבים בתוכנית.
- חשיפת התכנית לגורמים רלוונטיים.

תכנון והובלת מפגשים קבוצתיים בית ספריים

במהלך שנת הפעילות, בהתאם לתכנית השנתית, יש לקיים אחת לחודש מפגשים קבוצתיים בבית הספר לכל התלמידים בתכנית. צוות מנחי התכנית עובר בין בתי הספר וישתתף במפגשים הקבוצתיים מספר פעמים בשנה.

על המפגש להיות בן שני שיעורים – סה"כ 90 דק': 30 דק' יוקדשו למעקב על הפעילות, ונטילציה, גיבוש והתארגנות. 60 דק' יוקדשו לחלק המרכזי - להעשרה והעמקה בתכני התכנית. לחוברת זו מצורפים מערכים מפורטים ומגוונים, ובנוסף, ישלחו אליכם תכנים ומערכים נוספים במהלך השנה. אנו ממליצים בחום לקבוע זמנים קבועים למפגשים אלה כדי למנוע כמה שפחות דחייא וביטולים עקב קשיים טכניים.

בהתאם למציאות המשתנה, במידה והמפגשים יתקיימו באופן וירטואלי ויהיו בני כ-60 דקות. למפגשים מספר מטרות:

- **אזור ונטילציה** - המפגש הקבוצתי חשוב על מנת לאפשר לתלמידים לשתף ברגשות ובמחשבות ולהעלות קשיים ומצוקות הנובעות מההתנדבות בתכנית.
- **גיבוש קבוצתי ולמידת עמיתים** - ההתמודדויות של התלמידים דומות, ולכן יש לאפשר להם ללמוד אחד מהשני על דרכי התמודדות, פתרונות ועוד. רוב הזמן, כל הפתרונות נמצאים אצל התלמידים ויש לאפשר להם לעזור אחד לשני לפני התערבות חיצונית.
- **מעקב, בקרה ומשוב על פעילות התלמידים** - יש להיעזר במפגש על מנת לוודא כי התלמידים מגיעים באופן קבוע אל הסבים והסבתות ומסתדרים עם מערכי הפעילות, ועל מנת לפתור בעיות טכניות שעלו מהשטח ולתכנן את פעילות השיא בחודש הבא.
- **העשרה והעמקה** – כאמור, החלק המרכזי במפגש יוקדש להעשרה והעמקה באמצעות יחידות תוכן שישלחו על ידי צוות התכנית לשימושכם. הכשרת התלמידים תעשה על ידי המורה המלווה, מנחים חיצוניים או צוות התוכנית.
- **פיתוח יזמות ומנהיגות** – בני הנוער של היום הם יזמיים, אקטיביסטים ומאמינים ביכולתם להוביל שינוי חברתי. מעצם כך, לעיתים הם מגיעים עם רעיונות למכביר על שדרוג ושינוי התפקיד שלהם והתוכנית בהם הם מתנדבים. המפגש הקבוצתי הוא המקום לעודד זאת, לתת להם במה לכך ולחשוב יחד על פעילות קבוצתית משמעותית בתוך בית הספר.

2. הרכז הצעיר

הרכזים הצעירים עובדים בצמוד לרכזים הבוגרים ומסייעים להם להצלחת הפעילות והשגת מטרות התכנית במהלך השנה:

- בכל קבוצה ימונו 2 עד 3 רכזים צעירים ע"י הרכז/ת הבוגר/ת שלדעתו/ה יכולים לבצע את התפקיד באופן יעיל, נעים ושיוצר אווירה טובה ומוטיבציה לעשייה במסגרת התכנית.
 - השתתפות ביום משותף לרכזים הצעירים והבוגרים - יום שנותן כלים נוספים לתפקיד הרכז/ת הצעיר/ה ומאפשר העמקה של העבודה המשותפת בתכנית.
 - הגדרה יחד עם הרכז הבוגר על תחום התמחות ואחריות אותו מבצע הרכז הצעיר לאורך השנה - במפגשים, בתחרות, באירועי השיא ובימים מיוחדים בבית הספר. לדוגמה: תיעוד, שיווק, החלטה על מערכי הפעילות, אחראי התנהלות תלמידים וכו'...
- אנו ממליצים למנות תלמיד/ה בעלי כישורים טכנולוגיים גבוהים על מנת שיסייעו בפן הטכנולוגי במידת הצורך.

המלצות לתפקידים נוספים בקבוצה:

אחראי דיגיטל / יח"צ

הכלי המרכזי שלנו להפצת הפעילות הוא אתר האינטרנט של אורטוב והרשתות חברתיות, שהם הכלי היעיל ביותר לשיווק בעיקר כשהפניה היא לבני נוער וצעירים. פלטפורמות המדיה החברתיות בהן אנחנו פעילים במסגרת אורטוב - **Facebook / YouTube / אינסטגרם** יש לדאוג כל העת לפרסום פעילות התכנית בערוצים שונים: קיר שמתעדכן בבית הספר (באחריות התלמידים כמובן), פרסום מקוון באתר בית הספר ועמוד הפייסבוק של אורטוב, בעיתונות המקומית ועוד. כדאי גם להציג את העשייה בתכנית במסגרות שונות בבית הספר ובקהילה – מפגשי מורים, אסיפות הורים, כנסים עירוניים ועוד.

במקביל, חשוב להעניק במה ופרסום לפעילות ההתנדבותית של הנוער. הדבר חשוב אף יותר בעידן הפייסבוק ובהכרה בצורך של הנוער בשיתוף. עצם הפרסום והשיווק יעניק לבני הנוער הוקרה והערכה להם ראויים.

איך עושים את כל זה?

כחלק מהאחריות בתור רכז דיגיטל צעיר, יהיה אחראי לרכז תמונות, ידיעות, סרטונים - חומרי גלם, ולהפוך אותם לחומרים שימשו אותנו בפלטפורמות החברתיות.

דרישות התפקיד: תלמיד/ה רצינית, שמשקיע/ה בתוכנית, בקיאה ברשתות חברתיות ומעורה בכל הטרנדים החמים של הרשתות, "חיית רשת", עדיפות – פעילה בשנה השנייה ומעלה.

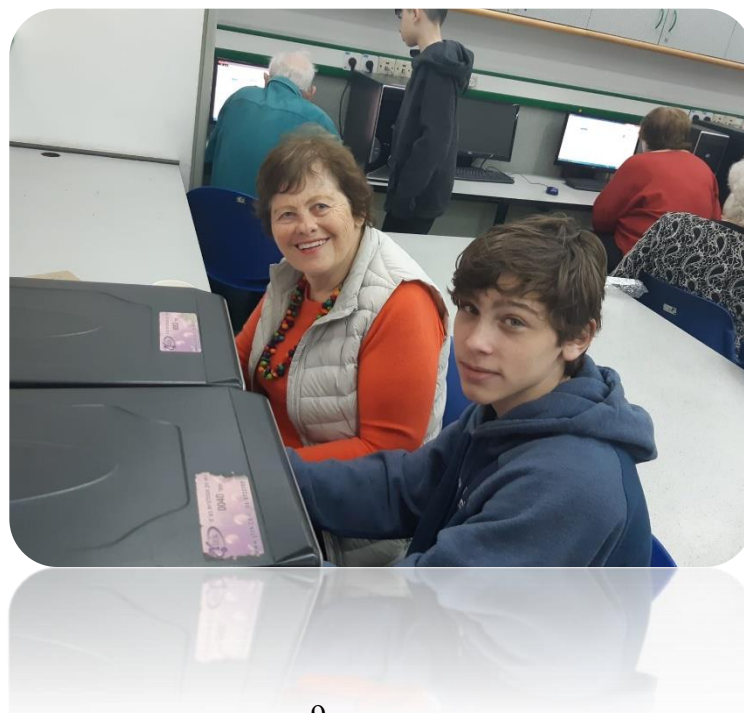
תיעוד ושיווק הפעילות בתכנית

לכאורה, מה קשור השיווק והנראות לעשייה החברתית?
התשובה לכך היא די ברורה שיווק ונראות קשורים מאוד לחוויית המורים, התלמידים וההורים בתוך העשייה החברתית. הנראות חשובה ביצירת חוויה משמעותית. ככל שהחוויה משמעותית כך עולה הצורך לרגש, לייצר חוויות חדשות בעיקר חושיות כדי לגרום לתחושת ה"וואו".
תחושת ה- "וואו" למי שלא היה חלק מהחוויה, נעשית באמצעות פרסום והפצה.
ערך נוסף ומרכזי שיש לנראות והשיווק היא מיתוג ומיצוב העשייה החברתית בבית הספר, והיא מייצרת הזדמנויות גלובליות.

אם נתייחס לשיווק כהזדמנות למינגלינג איכותי או נטוורקינג עם אנשים שאנחנו מכירים וכאלה שטרם הכרנו, נוכל להעצים את התכנית, את ביה"ס ואת הקהילה בה אנו חיים

איך עושים את כל זה?

- קודם כל, בתור רכזים, נבקש מכם לשלוח כל דבר מעניין שקורה סביבכם. עדכנו אותנו בצורה תדירה דרך קבוצת הווטסאפ המשותפת לרכזי התכנית הבית ספריים.
- בנוסף, באחריות כל רכז תכנתי, למנות תלמיד שיהיה אחראי דיגיטל צעיר שיעבוד אתכם בליווי נוח. כחלק מהאחריות בתור רכז דיגיטל צעיר, יהיה אחראי לרכז תמונות, ידיעות, סרטונים - חומרי גלם, ולהפוך אותם לחומרים שימשו אותנו בפלטפורמות החברתיות.

משוב והערכת התלמידים

כל מתנדב רוצה לחוש כי הוא מצליח ומשמעותי בתפקידו והוא זקוק למשוב על פעילותו על מנת שידע כי הוא בדרך הנכונה וכי ישנה השפעה חיובית לפעולות שהוא מבצע. ככל שהמתנדב ירגיש שהוא צומח, מתקדם, משמעותי ותורם, כך תעלה רמת המחויבות שלו ויגברו הסיכויים שיתמיד לאורך זמן. לכן, חשוב שהמתנדב יחוש מוערך ויזכה להכרה והוקרה על פעילותו. תגמולים אינם חייבים להיות חומריים. לעיתים, פרסום פועלם של התלמידים בעיתון מקומי, באתר בית הספר או באתר 'אורטוב' עושה את העבודה. כמובן שאין תחליף לשיחה אישית או מילה טובה בפניהם ובפני אנשים החשובים להם (הורים, מורים) המהווים תגמול משמעותי ומספק. כל פעילות שתחזק את תחושת השייכות של המתנדב לפרויקט, תחזק את תפיסתו כמשמעותי ותחבר אותו למהות העשייה. פעילויות משותפות התורמות לגיבוש שלו עם שאר המתנדבים, תהא אף היא מתגמלת עבורו. במהלך השנה או בסיומה חשוב להעניק למתנדב הערכה כתובה (מכתב או תעודה) שתהווה מזכרת חיובית על תרומתו.

מובן שמשוב יכול להיות גם שיקוף בונה. המתנדבים לומדים את הפרויקט תוך כדי העשייה ובכל התנסות חדשה (ואף לא חדשה) הם צפויים להיתקל באתגרים שונים ואף לעשות טעויות. תפקיד הרכז לסייע למתנדב להתמודד עם אתגרים אלה ולאפשר לו להתפתח ולצמוח מהם. חשוב לאפשר למתנדבים מרחב מוגן לשאול ולשתף בקשיים מבלי לחשוש מתגובה כועסת ועם זאת, לא להעלים עין מפעולות שעשה מתנדב ואינן מקובלות.

מיזם המילה הטובה מנהיגים שיח אחר

**רשת אורט מפתחת מיזמים למען החברה בישראל,
המקדמים ערכים של כבוד, סובלנות וערכות הדדיות.**

מיזם המילה הטובה הוא יוזמה חדשה שיצאה לפועל בפעם הראשונה בהיקף לאומי, בשנת 2019. המיזם פועל לשינוי השיח בחברה הישראלית לשיח מוקיר, מעצים ומכבד בתוך הקבוצות השונות בחברה הישראלית וביניהן. **מטרות תכנית מועדון גלישה מתכתבות מהותית עם מיזם המילה הטובה**

מטרות המיזם

1. יצירת שיח מכבד, אוהד ומעצים - הן במרחב הפיזי והן במרחב הדיגיטלי.
2. שימוש בפלטפורמות מגוונות לקירוב לבבות בין כל גווניה של החברה בישראל.
3. שיתופי פעולה בין קבוצות וארגונים שונים בקהילה המקומית והלאומית.
4. יצירת גאווה חברתית לה שותפים כלל הקהלים בחברה.

תקציר מיזם המילה הטובה

ראשיתו של המיזם בפעילות תלמידים בתכנית שומרי המסך (תכנית הפועלת למיגור תופעת הבריונות ברשת האינטרנט). תלמידים אלה זיהו צורך לפעול לשינוי השיח בחברה הן במרחב הפיזי והן במרחב הדיגיטלי. לאחר פיילוט מוצלח שהתקיים בשנת 2017 קיבלה הנהלת רשת אורט החלטה להפוך את התכנית למיזם לאומי.

1. יום לאומי שבו צוותים חינוכיים ותלמידים בבתי הספר של רשת אורט, הובילו מהלך של שיח מכבד ומוקיר במרחב הבית ספרי, במרחב הדיגיטלי ובכל המרחבים הקהילתיים.
2. מנהיגות הנוער של רשת אורט כתבה אמנה לשיח מכבד שהופצה הן במרחב הפיזי והן במרחב הדיגיטלי. מנהיגות הנוער הצליחה לגייס נבחרי ציבור להיות שותפים למהלך ולחתום על האמנה.
3. באמצעות שיתופי פעולה עם רשויות מקומיות, עמותות חברתיות ורשתות תקשורת הופץ המיזם לעשרות אלפי אנשים בארץ ובעולם וזכה לתגובות אוהדות.
4. מנהיגות נוער מקומיות פועלות במהלך השנה לקדם שיח מכבד בבתי הספר התיכוניים, חטיבות הביניים ותלמידי היסודי, באמצעות הפעלות, פעילויות, סדנאות וקמפיינים להעלאת המודעות.
5. תלמידי מגמת תקשורת וקולנוע יצרו כ-52 סרטוני רשת שכולם קוראים לשיח חיובי, מכבד ומעצים.

גאנט שנתי - תכנית מועדון גלישה תשפ"א

החודש	אתגרים 2 לבחירה	קבוצת המנהיגים	מערכים לשימוש	מיומנויות ה-121
ספטמבר		גיוס תלמידים ומבוגרים		
אוקטובר		יום הכשרה רכזים	מערך היכרות	
נובמבר	אתגר ניווט	חשיפה לעולם התוכן של הגיל השלישי בישראל בפרט בימי הקורונה יעדים ומטרות, גיבוש קבוצה	מערך למידה בזום	מיומנויות אכפתיות ורגישות
דצמבר	אתגר ווטסאפ	חלוקת תפקידים בקבוצה, בניית תוכנית עבודה, תכנון פעילות	מערך שימושי ווטסאפ	התמודדות עם אתגר
ינואר	אתגר בטיחות ברשת	מפגשי משוב ורפלקציה (מערך בחוברת)	מערך בטיחות ברשת	חוזקות
פברואר	אתגר המילה הטובה		מערך "הליכות גיין" עבור משימת החקר	עבודת צוות
מרץ	אתגרשת חברתית		מערך רשתות חברתיות	עמידה מול קהל
אפריל	אתגר מסכם - סרטון פרידה	מערך סיכום שנה		
מאי			מערך אומנות (פינרסט)	

בהמשך החוברת יפורטו הצעות לפעילויות במסגרת המפגשים החודשיים הקבוצתיים. מזמינים אתכם להתאים את הפעילויות לקבוצה שלכם – רמת הגיבוש, התהליכים הקבוצתיים הפנימיים, רמת הפתיחות ועוד.

שימו לב, הפעילות הינה חלק מהמפגש ולא כולו. ודאו, כי במהלך המפגש אתם נותנים מקום גם לעדכונים מצד התלמידים, ונטילציה, גיבוש והתארגנות.

את תלמידי המנהיגות בקבוצה מומלץ לשלב בלקיחת אחריות על המפגשים ועל תוכנם. חשוב לערב אותם בהכנת המפגשים, העברתם ותהליכי משוב והערכה בתום כל פעילות.

מודל החומרים של התכנית השנה הוא היברידי, ולכן אל החוברת מצורפת גם ערכת מערכים דיגיטלית המותאמת למפגשי זום

אתגרים שנתיים

אתגר ניווט: קום והתנווט בארץ הכנת משימת ניווט משותפת למבוגרים ולתלמידים דרך אחת מאפליקציות הניווט - יצירת מסלול ניווט של אתרים אהובים בארץ של התלמידים והמבוגרים באחת מאפליקציות הניווט
אתגר ווטסאפ: מה קורה בווטסאפ? בקבוצת הווטסאפ המשותפת, התלמידים יוצרים לפחות 5 משימות שמאתגרות את המבוגרים בקבוצה. הקבוצה שמספר המבוגרים הגדול בה נענה ל-5 המשימות באתגר תנצח
אתגר רב-דורי : על כל מבוגר לצלם או לבקש תמונה משני הדורות הצעירים במשפחה שלו (ילד.ה + נכד.ה) ועל כל תלמיד לצלם או לבקש תמונה משני הדורות המבוגרים במשפחה (אבא\אמא + סבא\סבתא) סביב נושא משותף
אתגר המילים הטובות יצירת לוח פאדלט משותף בו התלמידים והמבוגרים משתפים במילים טובות ששולחים אחד לאחר על לוח הפאדלט. את המילים ניתן לעצב באופן מושך, להוסיף אימוג'ים מדליקים וליצור לוח משותף של מילים טובות של הקבוצה כחלק ממיזם המילה הטובה אותו ניתן להעלות גם לרשת החברתית ובקבוצת הווטסאפ המשותפת
אתגרשת חברתית יצירת עמוד אינסטגרם או פייסבוק ייעודי של הקבוצה בו מעלים לפחות 5 פוסטים במהלך החודש שמעניינים את משתתפי הקבוצה
אתגר ולסיום סיומת יצירת סרטון טיק טוק או יוטיוב משותף של פרידה - בהשתתפות המבוגרים והתלמידים

מפגשים משותפים – תלמידים ומבוגרים

המפגשים עם המבוגרים הם למעשה ליבת התכנית השנתית.

כיוון שמדובר בתהליך שנתי, הנמשך לאורך זמן מצד אחד, ובאוכלוסיות שונות גילאית, מנטלית ודורית, יש לתכנן את המפגשים הללו בשימת לב לדגשים מסוימים בהתאם למטרות התכנית:

- ✓ המפגשים השנה יתקיימו בזום
- ✓ על המפגשים להיות בני שיעור של 45 דקות לכל הפחות (חשוב לבדוק מול המבוגרים כמה זמן הם יכולים לשהות מול המחשב)
- ✓ יש לקחת בחשבון שלימוד המבוגרים בצורה מקוונת יכולה להיות מורכבת, ולכן יש לעודד אותם להגיע עם מלווה "תומך" טכנולוגי שיסייע להם.
- ✓ מטרת העל של המפגשים כולם היא צמצום פערים דיגיטליים בעבור בני הגיל השלישי. כמובן שהמטרה העיקרית הנוספת היא יצירת קשר חם ומשמעותי בין הדור הצעיר לדור המבוגר, אך חשוב לזכור שכל מפגש יעסוק בכלי דיגיטלי כלשהו, הרלוונטי לחיי המבוגרים ועונה על צורך שלהם.
- ✓ מצופה מהתלמידים לקחת חלק פעיל בהובלת המפגשים, גם אם רכז/ת התכנית הם אלה שמתכננים את המפגשים עצמם. בהמשך מפורט מבנה מפגש לדוגמה עם מבוגרים בו רוב העשייה מתרחשת במסגרת קבוצות קטנות של תלמידים ומבוגרים.
- ✓ כדאי לבסס לימוד הכלים הדיגיטליים על תוצאות שאלון ההיכרות של המבוגרים ומפגש ההיכרות הראשון, שמברר את צרכי המבוגרים בתחום הדיגיטלי.
- ✓ יש לוודא כי במהלך השנה נלמדים לפחות שלושה כלים דיגיטליים שונים (אפליקציות, שימושי מחשב, צילום דיגיטלי ועוד ועוד).
- ✓ אנו מזכירים כי ניתן להשתמש במפגשים החודשיים עם מנחה אורטוב לתכנן את המפגשים ולהתאים אותם לקבוצה באופן מיטבי

מבנה מפגשים משותפים - מועדון גלישה

השנה לאור הקורונה יתקיימו המפגשים בזום!

להלן מספר דגשים חשובים:

- כדאי לקיים מפגשים בקבוצות קטנות
- מומלץ על עד 5 תלמידים לנהל מפגש זום
- סימולציה – מכיוון שהפלטפורמה חדשה מומלץ לקיים סימולציה למפגש בין התלמידים ובשיתוף הרכז ולקיים לאחריו משוב
- תכנון המפגש – יש להקדיש זמן לתכנון דקדקני של המפגש. כל דקה בזום משמעותית וחשובה!

לפניכם פורמט לקיום המפגשים המשותפים של התלמידים עם בני הגיל השלישי:

מטרות / רציונל המפגש: מטרת המפגשים היא ליצור חיבור ואווירה נעימה בין התלמידים לאוכלוסיית הגיל השלישי, הזדמנות ללמוד משהו חדש והעמקת הקשר הרב דורי.

פתיחה ⌚ 10 דקות

משחק היכרות/ גיבוש (מגוון הצעות בחוברת)

פעילות תוכן ⌚ 10 דקות

לימוד פרונטלי של כלי דיגיטלי

ניתן להיעזר במורה מבית הספר שיכול ללמד את הנושא או בתלמידים שיכולים להעביר את הפעילות. לדוגמה: המשגת שימושים שונים של ווטסאפ (אפשר להיעזר במצגת / סרטון / דף מסכם של הנושא..)

פעילות מרכזית ⌚ 20 דקות

למידה אישית של כלי דיגיטלי על פי צרכים בקבוצות מעורבות תלמידים-ותיקים (מומלץ להשתמש במתודות שונות: זוגות, קבוצות קטנות, שימוש במחשבים, טלפונים ניידים וכו..)

סבב וסיכום ⌚ 5 דקות (מה לקחתי/למדתי? מה התחדד לי? עם מה אני יוצאת/מכאן?)

בנק פעילויות דיגיטלי למפגשים המשותפים

אז יש לי 10 מפגשים לתכנן – מאיפה אני מקבלת/חומרים לתכנון?

לרשותכם בנק רעיונות לפעילויות ומתודות בתחומים שונים הרלוונטיים לקבוצות המעורבות:

- ✓ אתר אורטוב בו תמצאו מערכים כללים, מערכים הקשורים במיומנויות ה-121 ועוד.
- ✓ שימוש בדרייב: תיקיה משותפת הכוללת את כל החומרים הנדרשים. במהלך השנה תתבקשו להכניס גם פעילויות שאתם מפתחים לקבוצותיכם לשימוש בתיקיות המשותפות משום שאנו מאמינים ששיתוף הוא ערך עליון בתכנית!
- ✓ המאגר האנושי: למנחי אורטוב יש רעיונות ובנק פעילויות מתכניות אחרות, והם ישמחו לשתף ולהתאים פעילויות, מצגות ומערכים שונים בפגישות האישיות החודשיות!

פעילות שאלון עמדות כלפי הגיל השלישי

קרא/י את המשפטים בעיון, סמן/י את התשובה המתאימה לדעתך :

מס'	ההיגד	נכון	לא נכון
1	ניתן ללמוד בכל גיל		
2	ללמד אנשים מבוגרים זה משעמם		
3	כל הזקנים שונים ונבדלים באופן משמעותי מן הצעירים		
4	מבוגרים רבים בשנות ה-70+ מתפקדים טוב כמו הצעירים		
5	אנשים זקנים הם דיכאוניים		
6	גוף חלש מעיד על חולשה שכלית		
7	אנשים מבוגרים מעוניינים ללמוד רק מה שמעניין אותם		
8	אנשים זקנים סובלים מבדידות		
9	הזיכרון הוא הדבר הראשון שנפגע עם הזקנה		
10	מבוגר לומד טוב יותר אם יקבל תגמול או פרס		
11	אדם מבוגר אינו יכול לשנות ממנהגיו וללמוד דברים חדשים		
12	הלומד המבוגר ידע מה "יעבוד" ומה "לא יעבוד" בתהליך הלמידה שלו		
13	אנחנו יכולים להיות חלשים גופנית ועם זאת להיות חדים וערניים מבחינת שכלית		
14	קיום קשר עם צעירים תורם להזדקנות בריאה ונעימה		
15	מספר רב של בני הגיל השלישי נכנס לאינטרנט כדי ללמוד, משחקים לא מעניינים אותם כלל		
16	הלומד המבוגר מבקש לעשות שימוש בידע ובניסיון שצבר במהלך הלמידה		
17	פעילות גופנית ועניין אינטלקטואלי תורמים להזדקנות טובה		
18	ישנם יותר צעירים בעולם מאשר מבוגרים		
19	תוחלת החיים התקצרה בשנים אחרונות		
20	לחוכמה אין גיל - יש צעירים טיפשים וחכמים ויש וותיקים טיפשים וחכמים		
21	אין טעם להשקיע זמן ומאמץ בללמוד וותיקים דברים חדשים		
22	אנשים זקנים הם אנשים טובים		
23	לאנשים זקנים יש הרבה סבלנות		
24	מבוגרים לומדים יותר טוב מצעירים		
25	כדאי לילדים צעירים להיפגש עם הגיל השלישי		

שאלון עמדות כלפי הגיל השלישי – דיון בקבוצות:

- לאחר מילוי שאלון העמדות באופן אישי, בדקו ביחד עד כמה העמדות שלכם משתנות ו/או שונות:
1. עד כמה אתם מאמינים כי מבוגרים יכולים ללמוד דברים חדשים?
 2. מה משותף ללומדים בכל הגילאים ומה שונה?
 3. מה מיוחד בלומדים בגיל השלישי?
 4. מהם הדברים המרכזיים אותם יכולים בני נוער ללמד מבוגרים באינטרנט?
 5. מה החשיבות של למידה בגיל השלישי?
 6. מה עליכם, כמנחים, לעשות כדי לעודד את הותיק/ה שלכם ללמוד בצורה הטובה ביותר? מה זה מצריך מכם?

הצעה למפגש ראשון לפעילות משותפת

מטרות / רציונל הסדנה:

1. יצירת חוויית היכרות בינודורית ודיגיטלית חיובית.
2. מפגש תקשורתי בין בני הנוער למבוגרים סביב אפליקציית ווטסאפ.
3. שימוש באימוג'ים כשפה שמתארת רגשות דרך דיבור ושיתוף על אילו רגשות מייצגים האימוג'ים
4. חיבור רגשי בין המשתתפים ע"י שיתוף חוויות רגשיות.

משך הפעילות: 90 דקות

קהל היעד: משתתפי תוכנית מועדון גלישה - ותיקים ותלמידים

עזרים: מקרן, טלפונים חכמים

פתיחה ⌚ 15 דקות

פתיחה – סיבוב היכרות: שם, גיל (אם רוצים לשתף, לא חייבים אבל המבוגרים בד"כ מתגאים בכך), משהו שהייתי רוצה שיקרה במסגרת התכנית השנה – 15 דקות

פעילות ⌚ 20-25 דקות

1. לשאול כמה מהמבוגרים מכירים את הוואטסאפ, ואז כמה מהתלמידים מכירים. לדבר על זה שאנחנו רואים יותר תלמידים שמכירים את האפליקציה. מי יכול לספר קצת על הוואטסאפ (מבוגר או תלמיד)? 5 דקות
2. לסכם שהוואטסאפ הוא דרך טובה להעברת מסרים באופן כתוב. מצד שני, למילים יש הרבה כוח כשמדברים אותן: לתת שתי דוגמאות לאיך למילים יש כוח בדיבור מול משתתף צעיר ומשתתף מבוגר. 5 דקות
3. מה קורה כשהמילים הופכות להיות כתובות ובתי הניגון של הדיבור? חלק מהכוח שלהן נלקח. לשם כך, המציאו וואטסאפ את האימוג'ים. הם מתבססים על ה"סמילי" הוותיק שאותו רובנו מכירים. האימוג'ים אמורים לייצג רגשות וכך כשאנחנו שולחים מילים עם אימוג'ים אנחנו מתארים את איך אנחנו מרגישים. 5-10 דקות

פעילות ⌚ 30 דקות

משימה בקבוצות: כל מבוגר עובד עם שני תלמידים – 15 דקות

- התחלקו לקבוצות. בקבוצות צרו קבוצת ווטסאפ (ללמד את המבוגרים אם הם לא יודעים איך ליצור קבוצה כזו) – המציאו שם מגניב לקבוצה שאתם מסכימים עליו!
 - בתוך הקבוצה כל אחד מהמשתתפים צריך לשלוח אימוגי שמתאר את איך הוא הרגיש בסוף השבוע האחרון.
 - ספרו אחד לשני מה גרם לכם להרגיש ככה.
 - שלחו עכשיו אימוגי אחר שמתאר את הרגשתכם בקבוצה ובפעילות.
- חזרה למליאה ושיתוף מהתלמידים ומהמבוגרים על החוויות ששמעו ושיתפו אחד את השני/ה (15 דקות).

סיכום ⌚ 5 דקות

סיכום הפעילות: אימוגים עוזרים לנו לתאר את הרגשות שלנו. והרגשות שלנו מאוד חשובים כי יחד איתם אנו יוצרים את המציאות שלנו עם המילים שאנחנו בוחרים.

סבב ⌚ 15 דקות (מה לקחת/ למדתי? מה התחדד לי? עם מה אני יוצאת מכאן?)

צ'ק אאוט – סיבוב – כל אחד מתאר מילה אחת שהוא יוצא איתה היום מהפעילות.

אקלים חינוכי מיטבי:

תוכנית זו עוסקת במאמצי ביה"ס לקידום סובלנות כלפי האחר והשונה.

פעילות זו עוסקת בחיבור בין ביה"ס לקהילה.

תוכנית זו עוסקת בתכנון אירועים המקדמים אוכלוסיות שונות.

מערך לדוגמה – לימוד כלי דיגיטלי: שימושי ווטסאפ

מטרות / רציונל המפגש: היכרות עם שימושי ווטסאפ שונים והאפשרויות לתקשורת כתובה מגוונת ונגישה לשימוש

פתיחה Ⓛ **10 דקות**

משחק היכרות/ גיבוש: לחלק את התלמידים והמבוגרים לזוגות/שלישיות. לבקש מהם לספר אחד לשני על משהו מצחיק/מעניין/מרגש שקרה להם השבוע. לאחר מכן, כל אחד מהמשתתפים צריך לכתוב מילה + אימוגי על מה ששמע מבן הזוג ששיתף אותו.

פעילות תוכן Ⓛ **10 דקות**

לימוד פרונטלי של כלי דיגיטלי

לשאול את המשתתפים (מבוגרים ותלמידים) – מה אתם עושים בווטסאפ? (לכתוב את הדברים על הלוח) – האם יש הבדלים במה שכתבנו? ניתן לנהל דיון על מה אנשים עושים בווטסאפ, מה ההבדל בין מבוגרים לצעירים ומשם לדבר על שימושים שונים בווטסאפ שנלמד אותם היום.

פעילות מרכזית Ⓛ **20 דקות**

פתיחת קבוצה עם עצמי: לפעמים אני רוצה לשלוח בעצמי תכנים שאני מקבל בווטסאפ כמו מתכונים, שירים, תמונות וכו'. דרך טובה לעשות את זה כדי לשמור על התכנים מבלי שיהיה לנו אי סדר ועומס משאר אנשי הקשר בווטסאפ, היא ליצור קבוצה אישית שלי עם עצמי בווטסאפ. שם ניתן לאחסן את התכנים ובכל פעם לחזור אליהם מבלי הצורך לגלגל מטה בשיחות קבוצתיות או אישיות.

- איך עושים את זה? נכנסים ל"קבוצה חדשה", מוסיפים איש קשר נוסף לקבוצה (כדי ליצור את הקבוצה צריך יותר מאיש קשר אחד), ולאחר מכן, נותנים שם לקבוצה (כדאי שזה יהיה השם האישי שלי, וככה תהיה לי הפניה נכונה לקבוצה שלי), ואז מסירים את איש הקשר האחר ונשארים לבד בקבוצה.

- תרגול: יצירת קבוצה אישית והוספת תכנים, תמונות, קישורים מיוטיוב וכו' לקבוצה האישית.

דוגמאות לשימושים נוספים: "נעיצה", שליחת מיקום בווטסאפ, הדגשת מילים, סימון הודעות חשובות בכוכב, "הגב" לשרשור הודעות ועוד ועוד....

סבב וסיכום Ⓛ **5 דקות** (מה לקחת/ למדתי? מה התחדד לי? עם מה אני יוצא/ת מכאן?)

מתודות נוספות להפעלות במפגשים המשותפים

לפניכם מספר הצעות למתודות שניתן ליישם עם המבוגרים במהלך הפעילויות ולימדו הכלים הדיגיטליים - כמובן שניתן לקיים שינויים בהתאם לצרכים ולרצונות הקבוצה.

"בחן את עצמך" – מי מאיתנו לא נתקל בשלל חידוני ה"בחן את עצמך" המפורסמים ברשת? במהלך הסדנה נלמד להכיר ולהשתמש בכלי באמצעותו יוצרים בוחן. נחשוב יחד על נושאים רלוונטיים לעולמות התוכן של הצעירים והוותיקים וניצור מגוון בחנים. לאחר מכן נעשה סבב בו יוכלו הצוותים השונים לעבור ולענות על הבחנים ששאר הצוותים יצרו. את הבחנים נוכל להעלות לפלטפורמות התיעוד והפרסום שיועדו לכך.

"סקרנים סוקרים" – לעיתים מעניין אותך לגלות האם אנשים אחרים חושבים או מתנהגים כמוך? אולי מעניין אותך לבחון תופעה או הרגלים מסוימים בקרב אנשים? בדיוק לשם כך קיימים כלי סקר. בסדנה נלמד כלי סקר ומחקר דיגיטליים (שאלון גוגל, סקר קאהוט...). נחשוב יחד על נושאים או תחומים שמעניין אותנו לחקור ונבנה סקרים בהתאם לנושאים שהועלו. את הסקרים שיצרו הצוותים (וותיק – צעיר) נעביר בין שאר חברי הקבוצה ונגלה יחד ממצאים מרתקים על המשתתפים. את הסקרים ניתן גם ליישם על קבוצות שונות בבית הספר או במועדון הגיל השלישי.

"האלבום שבארון?" – בשנים האחרונות עולם הצילום עבר מהפכה משמעותית. קיומה של מצלמה שמחוברת אלינו במהלך כל שעות היממה (מי יותר ומי פחות...) מאפשר לנו לתעד את חיינו, לשתף רגעים וליצור זכרונות מצולמים בכל רגע נתון. המעבר לעולם הצילום הדיגיטלי הפחית משמעותית את המצאם של אלבומים פיזיים והדפסת הצילומים. בסדנה נלמד להפיק אלבום דיגיטלי המאגד ומנציח רגעים משותפים מהמפגשים, תוצרים, צילומים וחוויות. כל צוות יצור אלבום דיגיטלי ייחודי לו, שישאיר מזכרת ויזואלית מרגשת מהפעילות המשותפת. את האלבומים ניתן גם להעלות ולפרסם בפלטפורמות המתאימות.

"עושים שינוי" – עם השנים יותר ויותר בני ובנות נוער לוקחים חלק פעיל ביוזמות חברתיות שונות ומגוונות בחברה. איך עושים את זה? למי זה מתאים? ומה כבר אני יכול/ה לתרום לחברה? על שאלות אלו ועוד נרחיב ונענה במהלך הסדנה. בסדנה נחשף לפרויקטים מובילים שיזמו והפעילו בני ובנות נוער, נכיר מספר ערוצים וכלים שיסייעו לנו ביצירת יוזמה חברתית ויישומה. ונחשוב יחד כיצד נמנף את הרעיונות שיעלו לכדי עשייה חיובית.

"שחק אותה" – אינספור מחקרים נכתבו ופורסמו אודות חשיבותו של המשחק בחיינו. החל מתרגול ופיתוח המוח וכלה באינטראקציות חברתיות. בסדנה נלמד ליצור משחקים מסוגים שונים באמצעות מחוללים וכלים דיגיטליים. (לדוגמה: בינגו, תשחצים, תפזורות ועוד...). כל צוות יצור יחד משחק לבחירתם. הפעילות יכולה להיות סביב נושא מסוים (למשל: חגי השנה, אקטואליה, עולם עתידי

ועוד...) עם התוצרים מהסדנה ניתן לקיים פעילות בבתי הספר או במועדונים המיועדים לגיל השלישי. בנוסף, ניתן כמובן לשתפם בפלטפורמות המיועדות לכך.

"חי בסרט" – הסתבכת עם מצגות? נמאס לך להעביר שקופית אחרי שקופית? רוצה ללמוד איך ליצור סרטון במספר שלבים פשוטים? בסדנה נכיר מספר כלים חינוכיים ופשוטים ליצירת סרטון ייחודי. נלמד לשלב תמונות וצילומים יחד עם קטעי טקסט, מוסיקה וסרטונים. כל צוות יצור סרטון משלו, את הסרטים שיצרנו נשתף בקבוצה ונעלה לפלטפורמות שיועדו לכך. את הסדנה יש לקיים לאחר איסוף תוצרים וחומרים לסרטון.

"אלו הם חיי" – "הקשר הרב דורי" הינו פרויקט ארצי המתקיים כבר מספר שנים במגוון בתי ספר ברחבי הארץ. במהלך הפרויקט נפגשים בני הנוער עם אזרחים וותיקים ומתעדים במגוון דרכים יצירתיות את סיפורם האישי. הסיפורים מועלים למאגר באינטרנט אליו נחשפים אלפי אנשים ברחבי העולם. השנה בתוכנית "מועדון גלישה" אנו משתפים פעולה עם התכנית "הקשר הרב דורי" ומקיימים בכל בתי הספר סדנת הדרכה לכלל המשתתפים בתוכנית. בסדנה נכיר יותר לעומק את התכנית ופועלה, נחשף למספר סיפורים אישיים מתוך המאגר ונלמד כיצד ליצור סיפור אישי ולהעלותו למאגר. ניתן לקיים יותר ממפגש אחד בהנחיית לעבודה על ה"סיפור האישי".

אקלים חינוכי מיטבי:

תוכנית זו מעודדת סקרנות ומוטיבציה אצל התלמידים, נותנת להם הזדמנות להתנסות בתכנון משותף, חלוקת תפקידים והעצמה. כמו כן, התכנית מעודדת סקרנות, מוטיבציה ועניין בלמידה, ומטפחת מיומנויות של למידה חווייתית.

פעילויות עם קבוצת המנהיגות

פעילות הכנה לקראת מיזם המילה הטובה

רציונל הסדנה: לחבר את הקבוצה לעקרונות מיזם המילה הטובה, יצירת שיח מכבד, נקי, אוהד ומעצים בקבוצת התלמידים ובקבוצה המעורבת על ידי בניית פלטפורמה משותפת שתאפשר חוויה הדדית של עידוד, פרגון והכרת הטוב

מטרות:

1. עידוד יחסי קרבה ואכפתיות בתוך הקבוצה
2. התנסות בתרגול של פרגון וההשפעה של אלה עלינו

מיומנויות המאה ה-21: אכפתיות ורגישות לאחר, יצירתיות, לקיחת אחריות, גיוס שותפים, חוזקות

ערכי אקלים: עידוד יחסי קרבה ואכפתיות בתוך ומחוץ לבית הספר

משך הפעילות: 45 דקות

קהל היעד: קבוצת התלמידים בתכנית

עזרים: (אופציה) קוביה עם משפטים לדיון (בהמשך)

פתיחה ⌚ **10 דקות**

בחינים שלנו אנחנו תופסים את עצמנו מנקודת מבט מסוימת. היום אנחנו מזמינים אתכם לבחון את תפיסת העצמי שלכם ואיך החברים תופסים אתכם: מה אתם יודעים על עצמכם? מה אתם חושבים שאחרים חושבים עליכם? איך אחרים תופסים אתכם?

1. המורה נותן לכל תלמיד דף ממו בצבע אחיד, ובו עליו לכתוב דברים טובים שרק הוא יודע על עצמו ושהוא מוכן לשתף.
 2. כל תלמיד מקבל דף ממו בצבע אחר וכותב עליו דברים טובים שהוא חושב שאחרים חושבים עליו.
 3. על קיר יתלו דפי A4 - לכל ילד בכיתה יוקצה דף, בראשו יכתב שמו. התלמידים יסתובבו במרחב ויכתבו לכל ילד דבר אחד טוב או יותר שהם חושבים עליו.
- כל ילד אוסף לעצמו את דף המחמאות/חוזקות ומשווה עם מה שכתב על עצמו.

דיון ושיתוף ⌚ **10 דקות**

1. מה היה קל יותר- לכתוב על עצמי או על מה שחושבים עלי?
2. גילוי חדש על עצמי
3. גילוי חדש על חבר/ה
4. תובנה/מחשבה / הרגשה
5. אם הייתי יכול להעניק מתנה למי הייתי מעניק ומה הייתי מעניק לו/ה?

6. מילה טובה שהייתי רוצה להגיד על הפעילות
(ניתן לשחק גם ע"י משחק קוביה : זורקים קוביה ועונים על השאלות לפי מה שמופיע על הקוביה)

בניית פעילות לקראת מפגש עם המבוגרים ⌚ 20 דקות

שאלה מנחה : מה משותף למבוגרים ולתלמידים בהקשר של שיח מכבד ?
(ניתן להיעזר בחוברת פעילויות המילה הטובה)

(https://docs.google.com/presentation/d/0Bx9tmUbifJOLVmJRN2ViVDgtR2FwME5G_TIFYbG9GUGVyb1RN/edit#slide=id.p22)

סיכום ⌚ 5 דקות

סגירת התכנון לקראת הפעילות

פעילות שפת גוף ורושם ראשוני

מטרת המפגש הנוכחי ללמד את המשתתפים על השפעתו של הרושם הראשוני ועל כוחה של שפת גוף כמיומנויות תקשורת בינאישית יומיומיות.
תת-המודע שלנו "מדבר" דרך שפת הגוף. מודעות לכך מאפשר יתרון במגע מול אנשים בכלל ומול קהילת הגיל השלישי עמה אנו עובדים בפרט. שפת הגוף הינה שפה לא מודעת שמעבירה מסרים תקשורתיים אליהם אנחנו מגיבים שלא במודע. המילים הן המרכיב התוכני בתקשורת, מהן אנו מפקקים את המשמעות לגבי תוכן השיחה. מן המרכיבים הבלתי מילוליים אנו מפקקים משמעות לגבי היחסים שבין משתתפי השיחה, לאווירה ולדינאמיקה הבין אישית. המילים עוסקות ב"מה" ואילו השפה הבלתי מילולית עוסקת ב"איך".

הופעה - 55% / קול - 38% / תוכן המסר - 7%

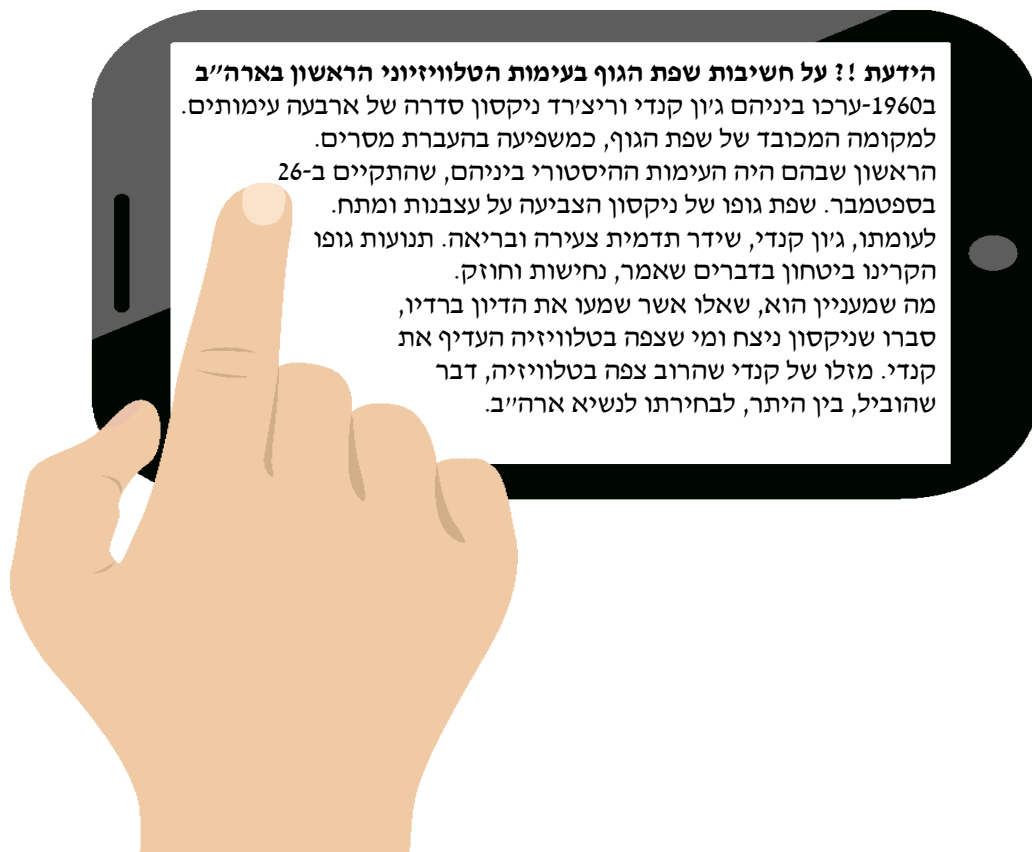
מהלך הפעילות

הפעילות נועדה לעזור למשתתפים להבין עד כמה אנו קולטים כל הזמן גירויים סביבנו, אך לא מיטיבים להביט בהם ובסימנים שהם משדרים לעומק. בני אדם נוטים לקבוע רשמים על אנשים אחרים, לא מתוך מודעות מלאה, אלא מתוך חוסר מודעות.
המנחה יבקש מחברי הקבוצה לעמוד בשתי שורות, האחת מול השנייה. משתתפי שורה א' מתבקשים להביט היטב על משתתפי שורה ב' ואז להסתובב לאחור. בזמן זה על משתתפי שורה ב' לשנות משהו בהופעתם (תסרוקת, צורת בגד, תכשיטים וכו'). לאחר כחצי דקה יסתובבו משתתפי שורה ב', וכל משתתף בתורו ינסה לומר מה לדעתו שונה. לאחר מכן, מתחלפים ומשתתפי שורה ב' מתבוננים במשתתפי שורה א' ומנסים לנחש.

תרגיל רושם ראשוני - כל משתתף יכתוב על פתק משהו לגבי עצמו (איפה נולדתי, מאכל אהוב עלי, בעל החיים שלי וכיו). אספו את כל הפתקים והכניסו לסלסלה. על כל משתתף לבחור פתק ולהגיד למי נראה לו שהפתק שייך ומדוע?

דונו בהשפעת שפת הגוף והסיבות לבחירות – לרוב, אנו שופטים אנשים לפי התבניות אליהן אנו רגילים ואותן אנו מכירים.

יש להעביר את הדיון מהפן האישי לעבודה עם הגיל השלישי. איך חשבתי שיראה הותיק שלי: עצוב בגלל סיפור חייו, זקן ורגוזני - כי ככה אנשים מבוגרים ועוד. דונו כיצד שפת הגוף שלהם משפיעה על המפגשים עם הגיל השלישי ועל מה הם צריכים לשים דגש במהלך המפגשים.

תוכלו להיעזר בדגשים הבאים לשיחה על משמעות של שפת הגוף וכמה חשובה הבעת ההתעניינות בצד השני

התעניינות (די להתעניין בעצמי!)

למרות מה שחושבים, התמקדות באחר ולא בעצמך דווקא אומרת, שאתה עם בטחון עצמי מספיק כדי לראות מה יש לאחר מאחורי המראה החיצוני שלו.

חשבו על זה רגע. חשבו על אדם שהכרתם והחיבור איתו היה כמעט מיידי, הרגשתם בנוח איתו והשיחה זרמה בקלות ובנעימות. אם הרגשתם ככה, ייתכן מאוד, שהאדם המדובר גילה בכך התעניינות וידע לתת ביטוי בשיחה להתעניינות בכך. אותו אדם גם לא אמר דברים לגבי עצמו והעובדה שסקרנתם אותו הביאה אותו להתעניין בכך.

לעומת זאת, ייתכן שחלק מהאינטראקציות הגרועות ביותר שהיו לכם עם אדם, היו כשלא גילה שמץ של התעניינות בכך והפנה את מוקד השיחה לעצמו.

הפגנת התעניינות כנה גורמת לתחושה שמעריכים אתכם ומבינים אתכם, זה רווח בסיסי חברתי, שכולנו רוצים בו בצורה לא מודעת בעת אינטראקציה. הפגנת התעניינות כנה היא הדרך הקלה יותר והיעילה ביותר להשאיר רושם ראשוני חיובי.

כיצד מראים התעניינות?

מכוונים את תשומת הלב הפיזית שלנו, שואלים שאלות, מקשיבים ומגיבים :

שפת הגוף - האופן בו אנו יוצרים אינטראקציה גופנית, האופן שבו אנו מפנים את גופנו לכיוון האדם שאנחנו מדברים איתו, האופן שבו אנחנו מניעים את הראש, האופן שבו אנו מחכים, כל אלה מראים לאחרים את : **מידת ההתעניינות** שלנו בדברים שהם אומרים, האופן בוא אנו פונים אליהם במילים, האופן בו אנו שואלים שאלות, האופן בו אנו מגיבים, האופן בו אנו מקשיבים - האם אני שם לב לפעמים שאני קוטע את תשובתם של אחרים? האם אני מאפשר לאחרים להוביל או להעלות נושאים? בדיקה עצמית - האם אני שם לב למה שהגוף שלי משדר כשאני פוגש אנשים לראשונה?

תרגיל סיום - אמת או שקר - כל משתתף ישתף את הקבוצה בסיפור אחד אמיתי ובסיפור אחד שקרי אודות עצמו. על הקבוצה לזהות את הסיפור האמיתי ואת הסיפור השקרי. את התרגיל נסכם באמצעות פענוח האופן בו שפת הגוף של המספרים סייעה לנו בגילוי האמת, לעומת גילוי השקר.

אקלים חינוכי מיטבי :

בתוכנית זו עסקנו בעידוד ביה"ס לסובלנות.

בפעילות זו עודדנו שיח מכבד בין כל משתתפי התוכנית.

פעילות זו עסקה בקבלת השונה ובהתמודדות עם סטראוטיפים וגזענות.

פעילות זו נתנה ביטוי לערכים של כבוד האדם, סובלנות וקבלת השונה.

פעילות תקשורת בינאישית

תקשורת אפקטיבית הינה תהליך מעגלי ודו-כיווני בו שולח המסר ומקבל המסר בודקים את המשמעויות שהם מייחסים למסר. תקשורת דו-כיוונית מאפשרת משוב (פידבק) המודיע למעביר המסר מה במסר נקלט אצל קולט המסר. כשלים בתקשורת בינאישית מתבצעים במצב בו תהליך העברת המסר משתבש: מצד מעביר המסר עשויה התקשורת הבין-אישית להיות כוחנית, פולשנית וחודרנית ותעשה תוך שימוש בשפה שיפוטית, מאיימת, תחרותית או מתנשאת, ואילו מצד מקבל המסר עשויה התקשורת להיות מושפעת מפרשנות סובייקטיבית המבוססת על רגשות ומחשבות שהמסר מעורר בו.

ששת הגורמים העיקריים המהווים חסמים בתקשורת (בולמי תקשורת):

1. אמונה כי יש אמת אחת בלבד
2. בחירת שיטת התקשורת שגויה
3. התגוננות
4. אי חלוקת מידע
5. חוסר יושר וכנות
6. חשיפת מידע חסוי

מהלך הפעילות

המורה יתיישב בכיסא, תוך שהוא עסוק בטלפון הנייד שלו. בכל זמן שהמורה מדבר עם התלמידים, העיניים שלו יהיו בטלפון הנייד. לאחר כמה דקות התלמידים, יתחילו לזוז באי נוחות וסביר להניח שיבדקו מה קרה למורה. בשלב זה ניתן לפתח איתם שיח אודות תקשורת אפקטיבית וחשיבות היחס שאנו נותנים למי שעומד מולנו.

תרגיל (תקשורת חד סטרית ודו סטרית)

אופציה א' - ציוד נדרש לפעילות: דפים ריקים וכלי כתיבה.
התלמידים יתחלקו לזוגות, כל זוג יתיישב גב אל גב כאשר הם אינם יכולים לראות זה את פניו ו/או ציורו של החבר. בכל זוג יבחר מנחה ומונחה. יש להנחות את המנחים כי עליהם לצייר ככל העולה על רוחם ולאחר מכן על המונחה לצייר את אותו הציור.
הערה: חשוב שלא לתת הסבר מפורט מידי ולאפשר לכל אחד לצייר ככול העולה על רוחו. כך גם לגבי העברת הידע למונחה. שימו לב, יש תלמידים שיהיה להם מאוד חשוב שזה יצא מדויק ויש כאלה שפחות. יש כאלה שישבו ויעברו עם המונחה על כל קו, ויש כאלה שפשוט יגידו לו לצייר דבר מה, ולא באמת ישנה להם איך ומה יצא.
אופציה ב' - ציוד נדרש לפעילות: 2 דפים ועליהם ציור (מופיע בהמשך), דפים ריקים וכלי כתיבה.

שלב א' – המנחה יבחר נציג אשר יקבל את ציור א'. יש להנחות את הנציג כי עליו להעביר לקבוצה הסבר כיצד לצייר את הציור, אך זאת כאשר הוא נמצא עם הגב אל חברי הקבוצה. לקבוצה אין אפשרות לשאול שאלות ולנציג אסור להגיב לכל ניסיון תקשורת מצד מי מחברי הקבוצה (בסוף התרגיל המשתתפים יסתירו את הציורים ולא יחשפו אותם בפני הקבוצה).

שלב ב' – המנחה יבחר נציג אחד אשר יקבל את ציור ב'. יש להנחות את הנציג כי עליו להעביר לקבוצה הסבר כיצד לצייר את הציור. הפעם המשתתף יהיה כאשר פניו אל הקבוצה והוא אף יוכל לקיים תקשורת פעילה עם חברי הקבוצה, להשיב לשאלותיהם, להסתובב בניהם ולסייע להם לדייק. בסיום ההנחיה יתבקשו כל המשתתפים לחשוף את ציוריהם ולהשוותם לשני הציורים המקוריים. לאחר מכן יש לנהל דיון על התרגיל לפי הנקודות הבאות :

- בדיקת התחושות של המשתתפים לנוכח הסיטואציה בה התקיימה תקשורת חד צדדית, כמו גם התחושות של הנציג המנחה.
- בדיקת התרגיל מול חסמי התקשורת - תקשורת חד צדדית, לא התקיים משותף (פידבק) המודיע למעביר המסר מה במסר נקלט אצל קולט המסר, לא הייתה התייחסות אישית וכיו"ב.
- בדיקת התחושות של המשתתפים לנוכח הסיטואציה בה התקיימה תקשורת דו צדדית, כמו גם התחושות של הנציג המנחה.
- בדיקת התרגיל מול סגנון התקשורת שהתבצע בו - תקשורת דו צדדית (תקשורת אפקטיבית) בה התקיים משותף (פידבק) המודיע למעביר המסר מה במסר נקלט אצל קולט המסר, אפשרות לתיקון במידה והמסר לא נקלט כראוי, התייחסות אישית וכיו"ב.

יש להמשיך בדיון ולבצע מעבר בין התרגיל לחיי התלמידים ובעיקר ביחס לפעילות ב"מועדון גלישה". אילו דמויות בחיי נוקטות בסגנון תקשורת חד סטרית (למשל מורים, הורים או חברים)? כיצד אני חש במצבים כאלו (לא מקשיבים לי, לא יודע מה לעשות וכיו"ב)? באילו מצבים אני נוטה להשתמש בתקשורת חד או דו סטרית? מדוע? מהי התקשורת שלי מול אנשים בגילאים שונים?

אקלים חינוכי מיטבי:

פעילות זו אפשרה לתלמידים לקחת חלק בתהליכי סובלנות, קבלת האחר והכלה, ליצור קשרים אישיים בין הרכז לתלמידים, וקשרים בינאישיים / דיאלוגים מכבדים מעבר למקצועיות.

מיומנויות ה-121 - פעילויות לקבוצת התלמידים

משוב ורפלקציה

אחת המיומנויות שנחשבות כמיומנויות לצמיחה והתפתחות, לא רק לימודית, אלא גם לחיים, היא מיומנות הרפלקציה והמשוב העצמי והחיצוני. היכולת להתבונן פנימה באופן מודע ולאפשר לעצמי ליזום החוצה כלפי כל אדם באופן מתוכנן, שקול ואכפתי הינה יכולת נרכשת ומשמעותית להתמקדות, לניהול רגשי ולקשב עם העולם.

כיוון שכל פעילות אורטוב עוסקת במיומנויות המאה ה-21 המבוססות ערכי ליבה (ראו חוברת התוכנית למידע נוסף), עשייה רפלקטיבית בכל פעילות חיונית להמשגת מיומנויות אלה והטמעתן במשתתפים. משבצת המשוב והרפלקציה תגיע בסוף כל פעילות, לאחר הסיכום.

מטרת משבצת רפלקציה ומשוב בכל פעילות:

החלק החשוב בלמידת רפלקציה, הוא להתנסות ולקבל כלים להטמיע את יכולת מתן הרפלקציה בכל פעילות.

בחלק הזה אפשר להציע הצעות כמו: כתיבת מחברות אישיות ומתן זמן למילוי, יצירת נוהל "חבר טלפוני" שאחרי כל פעילות כל אחד צריך לסמס למישהו אחר משפט על משהו שקרה לו בפעילות, כתיבה על פתקית ממו רעיון אחד שחשבתי עליו במהלך הפעילות ולהדביק אותו על פלקט וכן הלאה. חשוב להנכיח את החשיבות של רפלקציה ואת זה אפשר לעשות באמצעות כל מיני אופציות עם חוט מקשר לאורך כל השנה וכל המפגשים... המשבצת נערכת ב-3 רמות ושלבם:

1. מה למדנו עלינו?

ניתן לשאול את קבוצת המשתתפים מה למדנו על עצמנו מתוך הפעילות. שאלה שכזו ברבים ("עלינו"), מאפשרת למשתתפים להיכנס לכובע המנחה ולנסות לזהות את מטרת הפעילות על ערכיה ומיומנויותיה ממקום משתף, מביע, ולעתים אף מזדהה. כששואלים את השאלה הזו באופן קבוע בסוף כל פעילות, חלק גדול מהמשתתפים עשוי לחפש את הלמידה על עצמו ועל הקבוצה תוך כדי התהליך בכל פעילות, ויהפוך את ההשתתפות שלהם לאקטיבית ומודעת.

2. המשגת המיומנות:

חשוב לצאת מנקודת הנחה כי המשתתפים בקבוצה רגישים, אינטליגנטיים ומשתתפים פעולה. עם זאת, חשוב לדבר את המיומנויות שעליהן עבדנו בפעילות ולבקש מן המשתתפים משוב – האם הם מרגישים שנגעו במיומנות זו, כיצד והאם ומה היה להם חדש בתחום מיומנות זה.

לדוגמה: במידה ועסקנו במיומנות של יזמות, כדאי לספר למשתתפים בחלק זה של הפעילות כי עסקנו בפעילות זו ביזמות, ולבקש מהמשתתפים להגדיר אחרי הפעילות מהי יזמות בשבילם עכשיו, האם הם ראו יזמות בתוך הפעילות הזו ומה חידשה להם הפעילות בנושא יזמות.

3. עם מה אני יוצא מכאן היום?

סגירה של כל פעילות עם סבב של שאלה זו נותנת לכל משתתפת/ת מקום במעגל ומסר, שחשוב לקבוצה להקשיב ולראות עם מה כל אחד יוצא מהפעילות. דרך סבב כזה, ניתן ליצור הפריה הדדית ונקודות מבט שונות שמאפשרות לכל משתתפת/ת למשב את עצמו/ה לגבי החלק שלהם בפעילות.

מתודות מתודות מתודות!

כל רמה ניתן לייצר במתודות שונות: שאלות במעגל, פתקים צבעוניים שעליהם כותבים המשתתפים תשובות ונאספים ע"י המנחה להמשך התהליך, קוביית שאלות, שיחות בקבוצות קטנות או כחקר מוקיר בזוגות ועוד.

**מתן בסיס ראשוני לעקרונות הרפלקציה והמשוב כאלמנטים
שאמורים ללוות כל פעילות ותהליך**

אכפתיות ורגישות לאחר

רציונל הסדנה:

בעולם ההתנדבות שלנו, ליכולת לשתף פעולה, לתקשר ולעבוד בצוות ומול קהילות שונות, ישנה חשיבות ממדרגה ראשונה. אחד התנאים הראשוניים לפיתוח יכולת זו הוא היכולת לגלות איכפתיות ורגישות לצרכיו של הזולת, לזהות את השוני בין החברים השונים בקבוצה ומחוצה לה ולאפשר לכולם למצוא את מקומם.

מטרות:

1. המשתתפים יבינו כי קיים שוני בין בני האדם וההבדלים הללו דורשים מאיתנו לגלות רגישות וסובלנות.
2. המשתתפים יתנסו בפעולות המבטאות אכפתיות כלפי הזולת.
3. לזהות דרכים לצמצום הפער בין מידת הרגישות שלי למידת האקטיביות שלי.
4. המשתתפים יתרגלו הקשבה ושיתוף כמודל לגילוי רגישות ואכפתיות.

מיומנויות ה-121: הקשבה, שיקוף, זיהוי קשיים אצל האחר

ערכי אקלים: יחסי קירבה ואכפתיות

משך הפעילות: 90 דקות.

קהל היעד: ז'-יב'

עזרים: מקרן, קלפים / כרטיסיות, לוח מחיק.

פתיחה: הבנת החשיבות ⌚ **15 דקות**

פותרים קבוצת ווטסאפ בשם "אכפת לי". במקביל, יש להתחבר בעזרת: whatsapp web למקרן ומסך ולבקש מהם לשלוח תגובה באימוג'י או עד 3 מילים בכל פעם שהמנחה שולח שאלה. שאלות:

1. כשלמישהו אכפת ממני אני מרגיש.....

2. אני יודעת/ש אכפת למישהו כאשר.....

3. כשאני מתנהג באכפתיות לצרכיו של האחר, אני מרגיש ?

על הלוח ניתן לכתוב רשימת מילים לעזרת המשתתפים: טוב / שמחה / רצוי / אהוב/ה / בעל ערך /

עצב / דחייה / בהלה / מבוכה / קושי / פחד / חשוב / הקשבה / התעניינות / קיים רגישות / הבנה /

עזרה / קבלה / הכלה / הגנה-מוגן / ראוי / גבולות / כעס / לא מוותרים עליי /יש לי מקום / התחשבות

/ ביטחון / רואים אותי / אמפתיה.

עוברים על התשובות שענו כולם ומחפשים נקודות דמיון בתשובות. מסכמים מסקנה עבור כל אחת מהשאלות על הלוח. ואז כותבים בקבוצה.

הערות:

(* מעניין לנהל שיח גם עם מי שכתב משהו שונה

(* זוהי רק הפתיחה לפעילות, אז לא מתעכבים מדי

(* לא לשלוח את כל השאלות בבת אחת, לתת להם זמן להגיב.....

פעילות - גילויי אכפתיות לזולת ⌚ **20 דקות**

התלמידים מקבלים כרטיסיות אירוע של מקרים בהם היו גילויים של חוסר אכפתיות וחוסר רגישות

לחברים בבית הספר. לכל כרטיסיה מצורפות שאלות עליהם הם מתבקשים לענות בכתב. (ראה

נספח). המנחה מרכז את התשובות ורושם על הלוח דוגמאות אפשריות לגילויי אכפתיות עליהם

המליצו המשתתפים.

פעילות – תרגול בשיתוף והקשבה אמפתית ⌚ 20 דקות

1. מתחלקים לזוגות.
2. עליהם לשתף אחד את השני בסיפור בו הם הפגינו אכפתיות כלפי מישהו אחר ומה היו המשמעויות של האכפתיות הזו. (עבורם או עבור האחר)
 - לכל אחד מבני הזוג - 3 דקות בדיוק.
 - בזמן הסיפור, המשתתף השני מקשיב בלבד.
 - בהקשבה בלבד בשלבי השיתוף - לא : לדבר, לבקר, לשפוט, לשאול שאלות.
3. אחרי כל סיפור, ייתן המנחה 2 דקות בהן המשתתף השני יכתוב על דף :
 - מה גרם לי להיות אכפתי ורגיש : _____
 - אכפתיות מובילה לתחושת : _____
4. חוזרים למליאה - מעבירים את הפתקים למנחה.
5. בוחרים חלק מהמשתתפים והם מספרים את הסיפור של בן הזוג למשימה.
6. המנחה מתייחס לפתקים ומסכם אותם. מה התחושות שעולות בנו כאשר אנחנו נתקלים בגילויי אכפתיות.
7. שאלה אחרונה שהמנחה שואל : איך הרגשתם כשהקשיבו לכם בהפעלה הזו?
8. המנחה מסכם בשיקוף למשתתפים - עצם ההקשבה והשיתוף האחד את השני והשיתוף הקבוצתי הם דוגמא לאכפתיות.

פעילות - מאכפתיות לנקיטת פעולה ⌚ 20 דקות

משחק מטריקס :

- מדביקים על הרצפה מסקינגטייפ בצורת גרף (ציר X' ציר Y).
- ציר ה-X - יסמל את מידת האכפתיות : עד כמה הנושא חשוב לי. (מומלץ לכתוב את זה על המסקינגטייפ)
- ציר ה-Y - יסמל את מידת המעורבות שלי בנושא : כמה אני פועל לפי זה.
- המשתתפים עומדים בתחילת הפעילות מחוץ לגרף.
- המנחה יקריא 5-6 היגדים (רצוי להתאים לפרויקט או לכיתה), והתלמידים ימקמו עצמם על הגרף.

היגדים: (בנויים במדרג החל רגישות כלפי עצמי ועד רגישות לאחר)

- ** המשפטים בנויים באופן כללי בכוונה כדי שהמשתתפים יחליטו אם חשוב להם או לא הנושא וכמה הם פועלים לגביו. ייתכן ויידרש תיווך והסבר של המנחה.
1. הקפדה על תזונה מאוזנת כדי לשמור על עצמי
 2. הקפדה של 7 שעות שינה בלילה כדי לתת לגופי לנוח.
 3. עד כמה אכפת לי ממחזור והפרדת פסולת?
 4. שימוש בכלים חד פעמיים מזהם את הסביבה.

5. כאשר עולה אדם מבוגר לאוטובוס יש לפנות לו מקום לשבת.
 6. כשאדם מבוגר סוחב סלים כבדים - אעזור לו לסחוב.
 7. כשאדם מבוגר מקבץ נדבות ומנגן ברחוב
 8. כשאדם מבוגר מתחיל לשוחח עמי בתור / ספסל בשכונה/מכולת/ גינה
 9. כשאדם מבוגר מבקש את עזרתי בעניינים טכנולוגיים
 10. יש ילדים דחויים בבית הספר שלנו
 11. אורח טובה מסביבי היא חשובה מאוד
 12. לא צריך תורנות ניקיון בסוף היום, כי יש מנקות לבית הספר
- לאחר כל היגד, יש לשאול 2 תלמידים העומדים באזורים מנוגדים מדוע בחרו מה שבחרו. ואפשר גם לבקש הבהרה (איך אתה ממחזר? למי עזרת?)

שיחה כללית בסוף הפעילות:

- יש פער בין מידת האכפתיות לנושא לבין מידת האקטיביות.
- א. מדוע יש פער?
 - ב. מה גורם לי להיות אקטיבי?
 - ג. מה גורם לי להיות אכפתי?
 - ד. האם הם יותר אכפתיים כלפי אנשים שהמגבלה שלהם נראית לעין מאשר אנשים שקופים?
 - ה. מה המחיר והרווח?

לסיכום - 15 דק סבב (מה לקחתי/ למדתי? מה התחדד לי? עם מה אני יוצא/ת מכאן?)

להקריין את הקטע הבא כהשראה: פרס ישראל 2016 למפעל חיים - דורון אלמוג (עד דקה 8:00).

תלמיד בוחר ומשתף באיזה נושא הוא בוחר להיות אכפתי בתקופה הקרובה מהרשימה שיצרו ביחד על הלוח.

נספח - אכפתיות ורגישות לזולת

לפניכם מספר אירועים, שמתרחשים בכיתות וקבוצות חברתיות רבות מידי יום. אנא התייחסו לאירועים ונסו לזהות את התחושות והרגשות של המשתתפים השונים, את הגורמים שהובילו להתנהגותם ואת הדרכים בהם התייחסות רגישה ואכפתית תשנה את המצב ואת האווירה הכללית בבית הספר ובחברה.

אירוע 1	
- איך לדעתכם דינה מרגישה? _____ - מדוע התלמידים מתעלמים? _____ - איך אפשר לעזור לדינה? _____	דינה, פנסיונרית בת 70 נרשמה לקורס לימודי רפלקסולוגיה, כאשר שאר התלמידים בכיתה בין גילאי 25-40. בשיעורים המורה מבקש בכל פעם מהתלמידים להתחלק לזוגות, ותמיד דינה נשארת ללא בן זוג, התלמידים האחרים מתעלמים...
אירוע 2	
- איך לדעתכם בוריס מרגיש? _____ - מדוע צחקו עליו התלמידים? _____ - איך אפשר היה לנהוג אחרת? _____	בוריס בן 80 עלה לארץ לפני 20 שנה מרוסיה הוזמן, כאורח כבוד להקריא קטע בעברית בטקס מכובד בבית הספר. בוריס מתקשה בקריאה בעברית וידידיו רועדות באופן ניכר, עובדות המקשות עליו. מספר תלמידים בקהל שעמדו מולו בטקס צחקו עליו והוא שם לב.
אירוע 3	
- איך לדעתכם יפה מרגישה? _____ - מה היה המניע של מארגן הטיולים לדחות את יפה? _____ - מדוע החברים האחרים שתקו? _____ - איך יכלו החברים האחרים לסייע ליפה? _____	יפה בת 70, במשך שנים היא ובעלה הוזמנו לטיולים המשותפים לזוגות בני גילם. בעלה היה אדם אהוב ומרכז העניינים בכל מעגל חברתי והיא מאוד שקטה וסגורה. לאחר פטירתו הפסיקו להזמין. בכל פעם כשפנתה ושאלה על הטיולים, המארגן היה עונה בתירוץ אחר בעוד החברים האחרים שותקים ולא מנסים לאפשר ליפה להצטרף.
אירוע 4	
- איך לדעתכם דוד מרגיש? _____ - מדוע אותם אנשים חומקים? _____ - איך אפשר לעזור לדוד? _____	דוד, מבוגר עצמאי ומתפקד בן 75 החי בגפו ללא משפחה וחברים, נוהג בכל יום להגיע למקומות קבועים באזור מגוריו - קופת חולים, צרכנייה, בית קפה, גינה ציבורית בשביל לשוחח עם אנשים וברוב המקרים הם בוחרים להתחמק מתקשורת מולו.
אירוע 5	
- איך לדעתכם יוסף מרגיש? _____ - מדוע האנשים שעמדו מאחוריו מתנהלים כך? _____ - איך אפשר לעזור ליוסף במקרה הזה? וכיצד ניתן למנוע מקרה כזה? _____	יוסף, פנסיונר עומד מול מכונית הרב קו ברכבת כשמאחוריו תור של אנשים הממתינים לרכוש כרטיס לפני בוא הרכבת. יוסף מתנהל באיטיות ומתקשה להבין איך לכרס במכונה וגורם לעיכוב ולחץ לאלו שמאחוריו בתור, כשמדי פעם מזרזים אותו בחוסר סבלנות ורובם עוזבים לתורות אחרים.
אירוע 6	
- איך לדעתכם דני מרגיש? _____ - מדוע התלמידים מתעלמים? _____ - איך אפשר לעזור לדני? _____	בשיעור ספורט המורה מבקש מהתלמידים להתחלק לזוגות, דני נשאר ללא בן זוג, התלמידים האחרים מתעלמים...

חשיבה יצירתית

מהלך הפעילות

- בקשו מהתלמידים לספר על המפגש הטוב ביותר שהיה להם השנה ולהסביר מה הפך אותו לכזה?
- לאחר מכן, חשבו יחד, מדוע שאר המפגשים לא היו טובים באותה המידה? מה צריך לקרות כדי שכל מפגש עם ילדי חמניות יהיה טוב יותר מקודמו? הדגישו לתלמידים כי אחת המיומנויות החשובות בעבודה שנתית בתכנית היא חשיבה יצירתית, "מחוץ לקופסא", על מנת לשמור על עניין במהלך המפגשים.

חשיבה יצירתית - נהלו דיון קצר על מה היא חשיבה יצירתית? למה זה חשוב? מה נדרש ממי שרוצה לחשוב "מחוץ לקופסה"? האם הם מכירים דוגמאות למצבים בהם אירעו אירועים לא נעימים, או אפילו סתם מתסכלים, כשאנשים החליטו שלבעיה העומדת בפניהם "אין פתרון"? האם קרו גם לכם מקרים כאלה?

קראו את הקטע הבא ונסו למצוא לו פתרונות יחד עם התלמידים. לאחר מכן, הקריאו להם את סוף הסיפור:

"חברה שביקשה לגייס כוח אדם חדש העבירה למועמדים מבחן כתוב. אחת השאלות במבחן הייתה: "אתה נוהג במכוניתך בליל סערה. אתה חולף על פני תחנת אוטובוס, ורואה בה שלושה אנשים המחכים לאוטובוס: אישה זקנה שנדמה שהיא הולכת למות, רופא שבעבר הציל את חייו, אישה/ גבר שעליה/עליו חלמת כל חייו. אתה יכול לקחת נוסע אחד במכוניתך. במי תבחר? נמק את תשובתך!"

המבחן הוא מעין מבחן אישיות, כל תשובה שתיתנו תלמד כביכול משהו על האישיות שלכם. אתם ודאי יכולים לגלות רחמנות ולבחור באישה הזקנה. היא הולכת למות, לכן נראה שמן הראוי להצילה קודם. או שאולי כדאי לבחור ברופא, הרי הוא הציל בעבר את חייכם וכעת צצה בפניכם ההזדמנות הטובה ביותר להשיב לו כגמולו. אולם, את הטובה לרופא תוכלו להחזיר בעתיד, אבל ייתכן שאם תפספסו את ההזדמנות, לעולם לא תמצאו את אהבת חייכם... לא קל, מה?"

את ההמשך קראו לאחר דיון בסיפור

המועמד שנבחר לעבודה (מתוך מאות מועמדים) לא בחר באף אחת מהאפשרויות הללו. הוא פשוט כתב: **אני אתן את מפתחות המכונית לרופא כדי שיוכל לקחת את האישה הזקנה לבית החולים. אני אשאר ואחכה לאוטובוס עם אשת/איש חלומותיי!"**

המסקנה? אפשרו לעצמכם לחשוב "מחוץ לקופסה", אל תסתפקו בתשובה אחת נכונה, השתמשו יותר בדמיון וזכרו כי לרוב הפתרונות והרעיונות הטובים ביותר הם דווקא אלו הפשוטים ביותר. אלו הם אותם דברים שאנו אומרים עליהם בדיעבד: "זה כל כך פשוט, איך לא חשבנו על זה קודם?"

הצעה פעילות נוספת

עזרים

דף עיגולים - כל תלמיד יקבל דף עם עיגולים ריקים (מצ"ב בהמשך). על כל תלמיד למלא במשך 3 דקות את העיגולים באיזו דרך שהוא רוצה (פרצופים, פרחים, מקושקש, חצי מלא וכו') כאשר הם חייבים לסיים את כל העיגולים ואסור להם לחזור על אותו המילוי פעמיים.

לאחר סיום הזמן נהלו דיון

- האם היה לכם קשה?
 - האם הייתה נקודה שבה חשבו שלא יצליחו? מה עזר להם להמשיך ולהתגבר?
 - מה התרגיל מלמד אותנו על יכולות חשיבה היצירתית שלנו?
- סיימו את הפעילות בסיעור מוחות משותף ובהתחייבות של התלמידים לחשוב יצירתית על המשך המפגשים והפעילויות במסגרת התכנית

דף עיגולים לחשיבה יצירתית

פעילות "לא מגלגלים אחריות"

מה אפשר לעשות יותר עבור בני הגיל השלישי

(הפעילות מבוססת על פעילות של מטה מאבק הסטודנטים למען קשישי השואה בישראל)

"גלגול אחריות" משמעו שאני מתחמק מלקחת אחריות, ומעביר אותה לאנשים אחרים. חשוב להבין כי המשמעות הנכונה לביטוי זה הוא שאני לוקח אחריות עד כמה שאני רק יכול, מטפל במה שאני מסוגל לטפל, אך במקביל מגדיר מי עוד יכול לעזור לי במשימה, ומאחד עמו כוחות, כך שנוכל לפתור את הבעיה ביעילות ובזריזות.

באמצעות הפעילות הבאה התלמידים ילמדו מספר דברים: ראשית, בעיות חברתיות הן לא גזירת גורל, אלא קשיים שאנחנו יצרנו, ואנחנו צריכים להתמודד עמם. שנית, ניתן לגלגל אחריות, רק לאחר שלקחת אחריות (הכדור מגיע אליך, אם תרצה או לא תרצה, ורק אחרי שהתמודדת עם הבעיה בכל האמצעים שיש בידך, אתה יכול לגלגל אותו לאדם אחר). שלישית, כל אחד, צריך לקחת אחריות במידה כזו או אחרת.

עזרים

מדבקות עם תארים/דמויות (מצ"ב טבלה)
פתקיות עם סיטואציות שונות (מצ"ב רעיונות)
כדור

מהלך הפעילות

זהו סיפור על ארבעה אנשים, כולם, מישוהו, כל אחד, ואף אחד. פעם אחת היה תפקיד מאד חשוב ובקשו מכולם לעשותו. לכולם היה ברור שמישהו יעשה זאת אבל... אף אחד לא עשה זאת. מישוהו כעס על כך, כי זה היה תפקיד של כולם. ולכולם, היה רושם שכל אחד יכול לעשות זאת אבל.. אף אחד לא ידע שזה לא יעשה על ידי כולם. בסופו של דבר... מישוהו הואשם על ידי כולם, שאף אחד לא עשה את מה שכל אחד היה יכול לעשות.

"This is a story about four people named Everybody, Somebody, Anybody, and Nobody. There was an important job to be done and Everybody was sure that Somebody would do it. Anybody could have done it, but Nobody did it. Somebody got angry about this because it was Everybody's job. Everybody thought Anybody could do it, but Nobody realized that Everybody would not do it. It ended up that Everybody blamed Somebody when Nobody did what Anybody could have done."

פתיחה - כולם, מישוהו, כל אחד ואף אחד - אין מה לעשות, באנגלית, זה נשמע יותר טוב... ולכן מצורף לנספח 1 גם המקור באנגלית. אם הקבוצה שלכם מספיק חזקה באנגלית, שווה לנסות להקריא להם את המקור. אחרי שהקטע מוקרא, אפשר לפתח דיון קצר עם התלמידים על אדישות מול אחריות.

מהלך הפעילות:

- התלמידים ישבו במעגל, ולכל אחד מהם תחולק מדבקה שבה כתוב תוארו (חלק מתארים אנשים מרכזיים מאוד במדינה, כגון ראש הממשלה, וחלקם מתארים את האנשים שאנחנו פוגשים בכל שכונה ממוצעת. על כל תלמיד לחשוב ולהתנהג כמו האדם המתואר).
- התלמידים יתמסרו ביניהם באמצעות גלגול כדור על הרצפה. כשהמנחה יגיד "עצור", הכדור ייעצר אצל אחד התלמידים, ואז תוקרא סיטואציה שעמה הוא יצטרך להתמודד. הסיטואציות מופיעות בהמשך המערך.
- על התלמיד להתמודד עם הסיטואציה הזו בתור הדמות שהוא מייצג. הוא לא אמור לפתור בכוחות עצמו את הבעיה, אלא לקחת על עצמו את האחריות לפתור חלק מהבעיה, ולערב גורמים אחרים, כך שהם יעזרו לו להתמודד עם הבעיה. יש לעצור ולדון בסיטואציה האחרונה, שהיא מרכז הפעילות.
- לאחר מכן, מעבירים שוב את הכדור רק שהפעם, התלמידים לא ייצגו אנשים אחרים, אלא יהיו הם עצמם. כל אחד יאמר מה הוא יכול לעשות למען בעלי מוגבלויות בישראל וכמובן, כיצד הקבוצה יכולה לעשות דברים נוספים.
- מומלץ לסכם את הרעיונות להמשך עבודה בתוכנית

ענייה	בעל קבוצת כדורגל	ראש הממשלה
שר/ת החינוך	מנהל/ת בית הספר	ההורים שלי
תלמיד/ת י"ב	עיתונאי/ת	בעלת רשת אופנה
אני	חניכ/ה בתנועת נוער	שר/ת האוצר
רב השכונה	שמעון השכן	מבקר/ת המדינה
נשיא המדינה	בעל רשת סופרמרקטים	אמנית
גולש/ת באינטרנט	מחנכ/ת הכיתה	איש/אשת עסקים בקהילה
יועץ ראש הממשלה לענייני ביטחון	פעילה בארגון חברתי	בעל/ת המכולת

רעיונות לסיטואציות

- בשכבה כלשהי 12 ילדים לא יכולים לצאת לטיול השנתי. הם מספרים, שהוריהם עובדים, אבל מקבלים שכר מינימום ואין להם כסף לשלם לטיול.
- בעקבות שיחה עם נכה בשכונתך, נוכחת לדעת שהיא מתקשה להגיע למכולת, לקופת החולים, לבנק ולבית הקפה, משום שליד המקומות האלו יש מדרכות בלתי משופעות.
- רבים מבעלי המוגבלויות בישראל מתקשים למצוא עבודה.
- ילד חולה מאושפז כבר חצי שנה במחלקה האונקולוגית בבית"ח ומפסיד הרבה חומר לימודי.
- ילד נכה לא מורשה להגיע ללמוד בכיתה רגילה, כי ההורים האחרים חוששים שיפחיד את הילד שלהם.

הצעות נוספות למשחקי היכרות וגיבוש קבוצה (עם התלמידים או יחד עם קבוצת הוותיקים)

את הפעילויות הבאות ניתן לקיים יחד בקבוצה או באופן אישי.
היו רגישים לוותיקים ועזרו להם להרגיש בנוח. זה בסדר גמור אם אתם תהיו אלה שמדברים רוב הזמן, הם ישמחו מאוד לשמוע אתכם ואת מה שיש לכם להגיד.
אם אתם תיהנו, גם הם יהנו 😊

קרוסלה: מסתדרים במעגל פנימי וחיצוני (אחד מול השני), ומשוחחים על נושא כלשהו שניתן. אחרי שמסיימים לדבר, המעגל החיצוני זו אחד ימינה ומדבר עם מישהו אחר. רצוי להיעזר בקלפי המשחק so do you: (משחק קלפים עם שאלות היכרות מגניבות - ראה בהמשך נושאים)

בכל סבב המעגל הפנימי שנשאר במקום מעביר קלף ליושב מצד ימין (בניגוד לכיוון המעגל החיצוני) כאשר בכל סבב יש זוג חדש וקלף חדש.

במשחקי היכרות הנושאים יכולים להיות למשל: סרט שראיתי לאחרונה, עם מי היית רוצה להתחלף ליום אחד? 3 חפצים שהיית לוקח לאי בודד? עם מי היית רוצה להעביר חודש בכלא/אי בודד? איזה כוח על היית מעוניין לקבל? איך יקרא הספר ביוגרפיה על חייך? יש לך פחית ספריי לרסס גרפיטי בתל אביב מה תבחר לכתוב בו? באיזו תקופה היית בוחר להיוולד? ספר שקראתי ואהבתי, מאכלים אהובים, מקום שהייתי רוצה להיות בו, חיות אהובות, וכד'. (אפשר לשחק את המשחק גם לגבי נושאים אחרים).

אמת או שקר: כל אחד בתורו אומר משפט אמת ומשפט שקר על עצמו, והקבוצה צריכה לנחש מה אמת. (לשחק בקבוצות של 4 אנשים)

דומינו תחביבים: נותנים למשתתפים פתק שמחולק לשניים. כל אחד רושם על עצמו שני תחביבים (או תכונות), ויוצרים מעין דומינו: מישהו מתחיל ושם את שלו במרכז. מי שיש לי תחביב משותף, מצרף את הפתק שלו.

מרתון שאלות: כל אחד מקבל שאלה, שהוא צריך לאסוף את התשובות לגביה מכל חברי הקבוצה. למשל: מה עדיף - ים או בריכה? מה המזל שלי? מה הצבע האהוב עלי? וכד'.

תשבץ שמות: תחרות בין קבוצות (6-10) משתתפים בקבוצה. נותנים לכל משתתף פתקים קטנים לפי מס' האותיות בשם לו. כל אחד כותב את האותיות של שמו על הפתקים, והקבוצה צריכה להרכיב תשבץ מכל הפתקים.

טורים: תחרות בין 2 קבוצות / טור אחד (לא בתחרות) - עליהם להסתדר במהירות ע"פ סדר מסויים ע"פ הנושא המבוקש.

למשל: לפי גובה / תאריך לידה / אותיות א'-ב' בשמות פרטיים / משפחה / שם רחוב / שם בית חולים שנולדו / מספר אחים / צבע עיניים (מהבהיר לכהה) וכד'.
אם הוותיקים מוגבלים בתנועה ניתן לשחק שהתלמידים יהיו הרגליים שלהם. ז"א הם מייצגים אותם ואז מרוויחים גם תקשורת אישית.
לאחר כל סבב בודקים אם אכן הצליחו.

בעיניים של: (אפשרי רק אם לכולם יש ניידים)

מתאים לקבוצה גדולה או קבוצות קטנות של 4 ומעלה איש (בהתאם לזמן שיש)
כל אחד בוחר אות ומספר עד 10. הוא מעביר ליושבים בסמוך אליו בישיבה מימין ומשמאל - לאחד את המספר ולשני את האות.
למעשה כל אדם במעגל קיבל אות ומספר. כל אחד לוקח את הנייד לוחץ על האות שקיבל וסופר את המספר שקיבל והוא יגיע לאיש קשר באופן אקראי.
עליו לשתף במעגל את שאר חברי הקבוצה מה אותו אדם היה אומר / מספר עליו.

מה שבא ליד - משחק היגדים

עזרים

שקית ובתוכה רצועות נייר כמספר חברי הקבוצה (מצורף בהמשך)

מהלך המשחק

- הקבוצה יושבת במעגל.
- כל משתתף בתורו – אפשר בסבב, אפשר לפי התנדבות של חברי הקבוצה - כל אחד מוציא רצועת נייר מן השקית, קורא את המשפט הכתוב עליה ומשלים אותו.
- שדרוג המשחק – אפשר לשחק את המשחק כמשחק זיכרון.
- מדפיסים את הרצועות פעמיים ומניחים אותן הפוך בין המשתתפים.
- על כל משתתף להרים שתי רצועות. במידה והרצועות זהות על המשתתף לענות על השאלה ולהשאיר את הרצועות עם הפנים כלפי מעלה.
- המשחק נגמר כאשר כל הרצועות הפוכות.

משחק הקוביה

עזרים

- קובייה ענקית מבריסטול.
- על כל פאה של קובייה כותבים משהו אהוב כמו:
- הסרט אהוב עלי / המאכל האהוב עלי / המקום האהוב עלי / השיר האהוב עלי ועוד....

מהלך המשחק

- הקבוצה יושבת במעגל.
- כל משתתף בתורו – אפשר בסבב, אפשר לפי התנדבות של חברי הקבוצה - זורק את הקובייה ועונה על השאלה שיצאה לו.

חפץ משמעותי שלי

עזרים: אין

מהלך המשחק

- הקבוצה יושבת במעגל.
- מבקשים מכל אחד מהמשתתפים להניח במרכז המעגל חפץ משמעותי להם הנמצא בהישג יד.
- כל משתתף בתורו – אפשר בסבב, אפשר לפי התנדבות של חברי הקבוצה – מציג את החפץ שבחר ומסביר מדוע בחר דווקא אותו, מה אפשר ללמוד עליו מהחפץ, מדוע הוא משמעותי לו ועוד.
- משתתפים יכולים גם להתייחס לחפץ משמעותי שלא נמצא אתם כרגע, במידה והם מעוניינים.

הצלצול האישי שלי

עזרים: אין

מהלך המשחק

- הקבוצה יושבת במעגל
- על המשתתפים להחזיק ביד את הטלפון הסלולרי שלהם
- כל משתתף בתורו – אפשר בסבב, אפשר לפי התנדבות של חברי הקבוצה – מתבקש להשמיע את צלצול הטלפון הסלולרי שלו ולהסביר מדוע בחר דווקא בצלצול הזה, מה הוא מסמל עבורו ועוד

המפתח להיכרות

עזרים: אין

מהלך המשחק

- הקבוצה יושבת במעגל
- על המשתתפים להחזיק ביד את צרור המפתחות שלהם
- כל משתתף בתורו – אפשר בסבב, אפשר לפי התנדבות של חברי הקבוצה – מציג את צרור המפתחות שלו, ומספר דרך המפתחות פרטים מעניינים על עצמו – איפה הוא גר, איזה רכב יש לו, מה פותחים מפתחות נוספים (בית של הילד, מגירה אישית, לוקר בבית הספר ועוד).

משחק המתנות

עזרים:

- קלפי מתנות (מצורף בהמשך)

מהלך המשחק:

- הקבוצה יושבת במעגל
- מפזרים את קלפי המתנות גלויים על הרצפה
- כל משתתף בתורו – אפשר בסבב, אפשר לפי התנדבות של חברי הקבוצה – בוחר קלף מתנה ומסביר מדוע הוא היה רוצה לקבל את המתנה הספציפית הזו

היכרות מתפתחת

עזרים: אין

מהלך המשחק

- ✚ הקבוצה מתחלקת לזוגות – בכל זוג תלמיד וילד בעל צרכים מיוחדים.
- ✚ כל זוג מקבל ארבע דקות שבמהלכן הם מספרים זה לזה על עצמם באופן חופשי.
- ✚ לאחר מכן, מתחלקים לרביעיות (כל שני זוגות יושבים יחד) - כל אחד צריך להציג את חברו לזוג הקודם לזוג הנוסף.
- ✚ בשלב הבא, חוזרים למליאה וכל זוג מציג יחד את הזוג שישב אתם ברביעייה.
- ✚ המשחק מאד נחמד להיכרות פתוחה יותר ותורמת לזכירה של פרטים רבים על המשתתפים, מכיוון שכל אחד שומע חלק מהסיפורים פעמיים. בנוסף, מכיוון שהזוגות מציגים יחד במליאה, נוצר שיח מעניין ושיתוף פעולה בין הילדים.

עולם קטן

עזרים: אין

מהלך המשחק

- ✚ הקבוצה מתחלקת לזוגות – בכל זוג תלמיד וילד בעל צרכים מיוחדים.
- ✚ כל זוג צריך למצוא שלושה דברים משותפים שיש להם תוך חמש דקות : תחביב משותף, רחוב משותף
- ✚ שהם גרים בו, שם של מישהו מהמשפחה משותף, מקומות משותפים שהם טיילו, מכרים משותפים ועוד.
- ✚ לאחר מכן הזוגות מציגים את הדברים המשותפים שמצאו לכלל הקבוצה וכך מציגים את עצמם.

בינגו היכרות

עזרים:

לוחות בינגו כמספר המשתתפים (מצורף בהמשך).

מהלך המשחק:

- ✚ מחלקים את כרטיסיות הבינגו למשתתפים.
- ✚ המשתתפים מסתובבים בחדר וצריכים למצוא מישהו שיש לו בלוח המשחק בידיו הגדרה זהה להגדרה הנמצאת בלוח שלו ומתאימה גם לו. לדוגמא: במידה ויש לי בכרטיס את ההיגד "יש לי חיית מחמד" ואכן יש לי חיית מחמד בבית, עלי למצוא מישהו נוסף שיש לו את אותו ההיגד בכרטיס הבינגו שלו והוא נכון גם לגביו.
- ✚ במידה והגדרה מסוימת בלוח הבינגו של המשתתף לא מתאימה לו, עליו למצוא שני אנשים שההגדרה כן מתאימה להם ונמצאת בלוח שלהם.
- ✚ מנצח - הראשון שסימן את כל היגדי הבינגו.
- ✚ אפשר לשחק את המשחק בצורה יותר "רגועה" בה המנחה מקריא כל פעם היגד (עליו להכין מראש רשימה) וכל משתתף מסמן את ההיגד במידה והוא מתאים לו ונמצא אצלו. כאן המנצח הוא מי שהצליח ראשון לסמן שורה או טור או אלכסון.

כרטיסיות למשחק מה שבא ליד

איזה מזל ש...	אני מאחל/ת לעצמי ש...	מעצבן אותי ש...
לפעמים אני חושב/ת ש	טוב לי כש...	משמח אותי ש...
חשוב לי ש... שתדעו ש	מכעיס אותי ש...	הייתי רוצה ש...
טוב לי כש...	אני הכי אוהב/ת כש...	כיף לי ש...
לפעמים אני ... חושב/ת ש	חשוב לי ש... שתדעו ש	האם ידעתם ש...
אני ממש מופתע/ת ש...	משמח אותי ש...	אין סיכוי ש....

כרטיסיות למשחק המתנות

כרטיס טיסה לחו"ל

מחשב נייד

מנוי לקבוצת ספורט

כרטיסים להופעה

שבוע נופש

בגדים חדשים

חיית מחמד

ספר חדש

יום כיף בלונה-פארק

גלשן

מבוי לקולנוע

גלידה ללא הגבלה

קורס מחשבים

אייפון

המון כסף

כלי נגינה חדש

כרטיסיות לבינגו היכרות

אני אוהד/ת הפועל תל אביב	אין לי אייפון	הגובה שלי מעל 1.70
לא נולדתי בישראל	חידת הנעליים שלי גדולה מ-40	לא הייתי בחו"ל מעולם
אני אוהב/ת לאכול סושי	אין לי חשבון פייסבוק	יש לי מנוי לחדר כושר
יש לי בבית YES	יש לי אייפון	הגובה שלי מתחת 1.70
יש לי חייט מיוחד	אני הילד/ה הצעיר/ה במשפחה	אני יודע יותר משפה אחת
רואה "האח הגדול" באופן קבוע	יש לי חשבון פייסבוק	הייתי בחו"ל יותר מפעמיים

פעילות סיכום שנה מועדון גלישה

מטרות / רציונל הסדנה: מפגש אחרון ומסכם שסוגר את התהליך השנתי של הקבוצה באופן חוויתי, מוקיר ומעצים:

- סגירת התהליך השנתי בחיבור חוויתי
- שטומן זרעים להמשך פעילות בשנה הבאה
- שיווק התכנית לקהלים נוספים

משך הפעילות: 90 דקות

קהל היעד: תלמידים ומבוגרים

פתיחה ⌚ **20 דקות**

אופציות למשחק פתיחה:

1. **קהוט** - עם שאלות שקשורות בתכנים שנלמדו בתכנית (לדוגמא: איזו אפליקציה משמשת לשימוש באוטובוסים? מה זה whatsapp web? או שאלות שקשורות לאז והיום) חשוב לתזמן את הקהוט שיהיה מספיק זמן לקרוא את השאלות ולענות את השאלות.
2. **של מי התמונה?** - מביאים מראש תמונות ילדות של המשתתפים, מגרילים את התמונות וכל אחד מנחש מי יצא לו.
3. **אמת ושקר** - כל אחד אומר 2 משפטים: אחד אמת ואחד שקר ומנסים לנחש מה אמת ומה שקר. (אפשר לערוך מראש את המשפטים בקהוט)

פעילות ⌚ **40 דקות**

ספידייטינג שבו המבוגרים יושבים ב-3 מעגלים שונים בכל פעם מצטרפת קבוצת תלמידים אחרת.

3 סבבים: מומלץ ששני תלמידים יובילו את השיח במעגלים האלה עם דף הנחיות שקיבלו מראש.

- משהו שלקחתי לעצמי, לחיים שלי בעקבות ההשתתפות בתכנית
 - שהייתי מוסיף/משנה בתכנית.
 - ניסוח משותף של משפט שמתאר את התכנית וקורא להצטרף אליה (את המשפטים שנוסחו יש לשלוח אלינו ואנחנו נפרסם).
- במליאה:** כל אחד מקבל חפיסת זרעים עם כרטיס ברכה וכותב משהו אישי (רצוי תלמידים לוותיקים וההיפך, אפשר להגריל שמות).

סיכום ⌚ **10 דקות**

- אפשר להקרין מצגת שמסכמת את שנת הפעילות
 - מילות סיכום של רכז/ת התכנית, נציג/ת התלמידים, נציג/ת הוותיקים
- סבב** ⌚ **10 דקות** (מה לקחתי/ למדתי? מה התחדד לי? עם מה אני יוצאת. מכאן?)

ניתן להשתמש בסבב בכרטיסיות מטה – לתת להם לבחור ולהתייחס לאחת מהן

הכי קשה לי עם
סיום השנה זה....

אני עצוב/ה
שהסתיימה שנת
הפעילות כי....

אני שמח/ה
שהסתיימה שנת
הפעילות כי....

אני מאוכזב מ...

אילו יכולתי להתחיל
מחדש את השנה
הייתי...

הכי ריגש אותי
השנה...

הדבר שהכי הפתיע
אותי השנה היה זה
ש....

הישג משמעותי שלי
בשנת הפעילות היה
ש....

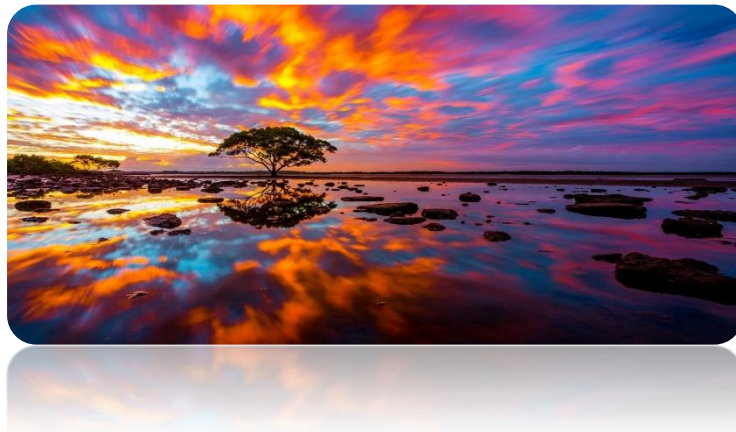
הייתי רוצה להספיק
יותר ב...

בנק אפליקציות

לפניכם /ן רשימה של מוסדות ושירותים שימושיים - ניתן להעזר בהם לפי הצורך לפעילויות שונות

(מידע, שירותים ומוקד לאזרח)		מוסדות ציבוריים וממשלתיים
✓ זכויות מגדלת	✓ Google	✓ בנקים
✓ מדידת לחץ דם / דופק	✓ מזג אויר	✓ קופות חולים
✓ תזכורת ללקיחת תרופות	✓ אתרי חדשות ואקטואליה	✓ חברת חשמל
✓ אבטחת הטלפון / נגד גניבה	✓ השוואת מחירים	✓ חברת המים
✓ תחבורה ציבורית (רכבות, אוטובוסים, מונית)	✓ ניווט: וייז/ גוגל מפות/ מוביט	✓ חברת הגז
✓ מקרי חירום קורא ברקודים	✓ דפי זהב	✓ חברות אשראי
✓ פקודות קוליות	✓ עריכת תמונות וסרטונים	✓ חברות הכבלים
✓ מקרי חירום קורא ברקודים	✓ הקלטת שיחות	✓ חברות הסלולר
✓ ממיר מידות	✓ פנס כיס	✓ ביטוח לאומי
✓ מקרי חירום	✓ שלט רחוק	✓ משרדי ממשלה
	✓ ניהול לויז ומשימות	✓ עירייה / מועצה מקומית
	✓ קורא ברקודים	

מוזמנים לדבר אתנו לקבלת רעיונות נוספים ☺

חלון לקהילה

מועדון גלישה | מחוברים | פרי גנך
זיכרון מבעד לעדשה | גינון בן דורי | חמניות

מנהיגות ויזמות

מנהיגות 2050 | מסבירים צעירים
מד"צים לאזרחות | מד"צים לפיזיקה
מד"צים לאנגלית

קיימות

התיעלות אנרגטית | סלטה | אורח חיים בריא
ניקיון כדרך חיים | מנהיגות בשביל הטבע

אחריות חברתית

שומרי המסך | שומרי המסך ג'וניור | 97 באזרחות
סיירת דיגיטל | התמודדות ספורטיבית

דיאלוג רב תרבותי

גשרים לשלום | מפגשים | דיבור אחר

אקלים חינוכי מיטבי

בתי הספר של הרשת יהוו חממות חינוכיות בהן התלמידים והצוותים החינוכיים מרגישים שייכים, מעורבים ומאותגרים למיצוי יכולותיהם.

העצמה רגשית ומקצועית של הצוות החינוכי

קידום סובלנות וקבלת האחר

פיתוח אחריות ומעורבות חברתית

יצירת יחסי כבוד ואחריות הדדית בקרב קהילת בית הספר